

MAGYAR-BARÁT

TARTALOM: — pp —: A SZEGEDI GONDOLAT. — Könyvő László: KÖNYÖRGÉS SZENT FERENCHEZ. — Dr. Gajáry György: KERESZTEK ALATT A CSÍKSOMLYOI 400 EVES PÜNKÖSDI NAGYKIKERÜLŐN. — Sedy Rezső: FAVETE LINGUIS... — Lantos-Kiss Antal: A MAGYAR BARÁT KÖNYVNAPJA. — A SZENTATYA MEGRÁZÓ IMÁJA PÜSPÖK-KÉSZENTELESÉNEK EVFORDULÓJÁN. — P. Réthy Apollináriusz, O. F. M.: BETEGSÉGÜNKBEN ORVOSSÁGUNK. — Dr. Kőszeghy Mihály: VIRÁGSZÁLAK. — P. Tarcsafalvy Anaklét, O. F. M.: ANYÁM, EDES ANYÁM! — P. Roznik Rajnér, O. F. M.: KRISZTUS KÖZELEBEN. — P. Katona Jusztinián, O. F. M.: KÖNYVSÁTRUNK MÖGÜL... — Boros Vilma: HÁLÁT ADOK NEKED, ISTENEM, HOGY TEREMTETTÉL! — Dr. Monostory Elekné: BESZÉDES KÉPEK. — † GR. ZICHY GYULA. — P. Juvenál, O. F. M.: AMIRE KEVESEN GONDOLNAK. — FERENC SZEMMEL. — P. Szedő Dénes, O. F. M. ford.: KRISZTUS TESTERŐL. SZENT PASKÁL. — Vozáry Magda: TEMPLOMJÁRÁS. — RENDI ÉLET. — LELKI POSTA. — GALAMDÜC. — LEVÉL EGY VII-ES GIMNAZISTA BARÁTOMHOZ. — ÚJ KÖNYVEK. — ADOMÁNYOK. — HALOTTAINK.

«MAGYAR BARÁT»

előfizetési ára egész évre 360 P., félévre 180 P., egyes szám ára 30 fillér.

Csekkszám: 51.581.

A kéziratokat minden hó 1-ig küldjük a szerkesztőségbe.

Kéziratokat nem őrünk meg s csak portó mellékelése esetében küldünk vissza.

Levelekre csak válaszbélyeg ellenében válaszolunk.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Gyöngyös, Ferencsek.

Postafiók 103.

Telefon: 179.

(Meghívás útján kérjük a szerkesztőt.)

- A MAGYAR BARÁT** egy percig sem felejtí történelmi hivatását. A Gondviselés reá-
bizta a magyar történelem sorsfordulóit.
- A MAGYAR BARÁT** virraszt a magyar történelem legnehezebb éjtszakáin. A sötét-
ben fáklyát hord, a vérvíatarban életet ment, a levertségből
feltámaszt.
- A MAGYAR BARÁT** vívta Tomori harcát, Frangepán diplomatikus tetteit, Kapisztrán
nándorfehérvári győzelmét és a szegedi ellenforradalom hősi
kiállítását!
- A MAGYAR BARÁT** állott ősi őrhelyére P. István személyében s teljesítette egyedül-
álló magyar barát-hivatásunkat: ujra talpraállította a nemzetet.

Felvétel a Ferencrendbe!

A Ferencrend lekipásztorkodással, az ifjúság nevelésével, bel- és külföldi misszióval foglalkozik. Aki a Ferencrend kötelességében papként akar Istennek szolgálni, érettségi, ill. a VIII. gimnáziumnak félévi bizonyítványával jelentkezék: Főt. Ferences Tartományfőnökség. Bp. II., Margit-körút 23. cím alatt.

A Rend történetét, belső életét, jellegzetes vonásait nagyszerű összefoglalásban adja ez a füzet. Rövidségében is köteteket pótol. Minden III. rendinek, ferenceseket tisztelőnek, barátoknak készülő ifjúnak föltétlenül meg kell szereznie. Kétszínű nyomás, 26 Márton díszítőrajz ellenére is ára csak negyven (40) fillér.

Ha elolvastad,

küldd honvédismerőseidnek a Magyar Barátot!

MAGYAR BARÁT

FERENCES KÖZLÖNY.

XII. évfolyam. 6. szám. 1942. július 15.
Megjelenik minden hó 15-én.

Felelős kiadó és szerkesztő
P. dr. Dám Ince, O. F. M

A SZEGEDI GONDOLAT.

A magyar történelem vissza-visszajár, hogy az egyes nemzedékekbe mindig lelkesebb öntudatot, magyar erőt öntsön. Sokszor csak később veszi észre a nemzet, mikor egy-egy nemzeti tragikum után egész-önmagára eszmél. Ki vette észre Zrínyi idejében a Tomoriak kétségbeesett kiáltását, hogy a nemzet csak önmagában bízhat, mert másunnan nem jön segítség? Pedig nagy, kísértő génuszként lobogott föl a Tomori Pál-tartotta fáklya a szigetvári hős unokájában: ha a nemzet össze nem fog, ür az egyszerűvel, szegény a módoszal, menthetetlenül belekerül egy új mohácsi vész forgatagába. Ez a nemzetösszetartó szeretet, testvéri kézfogás a török áfium ellen való orvosság.

Zrínyi nagy lángelméje, Tomori Pál kemény, fogszorító magyarsága oly tragikusan, oly magyar sorsot alakítóan villant föl a szabadság szerelmesében: Rákóczi-ban. Rákóczi is testvéri összefogást sürget, nemzetmentő eszközt lát a szeretet mindentösszefogó és mindent legyűrő hatalmában. Oly érdekesen nem véletlen, hogy a magyar betegség, a széthúzás ellen hadakozó nagy apostolaink az ország különböző részeiről hallatják szavukat: ki az Alvyégről, a Dunántúlról, ki a Felvidékről, ki Erdélyből, ki másunnan, hogy szent jelkép maradjanak a testvéri kéznyújtás egyetemességében. Rákóczi és Zrínyi a Dunántúl s a Felvidék ölelkezése.

Méltó harmadikként sorakozik az előző kettő

mellé a tragikus nagyeceni Magyar: Széchenyi. Ugyanolyan erővel hangsúlyozza a szeretetet s a szeretet elmélyülésére vezető kiművelt emberfőt. Szeretet, világos látás, higgadt bölcsesség, a veszélyt azonnal fölismerő, tenni kész keménység: Rákóczi, Zrínyi, Széchenyi világa. Amíg a magyar ebből a hagyatékból kamatoztatta nemzeti tőkét, nem volt baj. A szentistváni gondolat Tomori Pálon keresztül Széchenyiig megtalálta a maga gyakorlati megvalósulását.

Egy ideig. Aztán elfelejtette a nemzet hovatartozását, öntudatos, emelkedett többre-hivatottságát és szaladt mássok-elgondolta célok megvalósítása után. Nem vette észbe, hogy szerepe a régi kipróbált bástya-szerp: történelmi szennyáradatok zuhatagát erőteljesen fönttartani és visszaszorítani. És elerötlenedtünk. Elbuktunk. 1914—1918! 1919 megpecsételte a helyzetet. A sorsunk kilátástalan, sivár volt. Az Arany János megénekelte szőlősgazda módjára magunk is segítettünk a jégverésnek s egészen a zülles útjára léptünk.

De csak rövid ideig. A nagy Génusz, a Tomori Pál-gyújtotta fáklya először csak seregni kezdett ebben a vigasztalan magyar télben. Aztán izzani kezdett s végül is lángalobbant és lánghaborította az egész országot. Honnan jött? Ki volt ő? Messziről, szent örökséggel jött az új Génusz. A Dráva vidékéről. A Zrínyiek, Tomoriak szent öröksége, messziről szóló üzenete lobogott föl keményveretű lánglelkében.

Uzdóczy-Zadravec István, a szegedi Kapisztrán.

Ő a Barát. Az új, magyar Barát. Rómában tanulta meg az Egyház kemény dogma-rendszerét. A Dráva-mentén magába szívta a Tomori Pálok, Zrínyiek, Rákócziak, Széchenyiek magyarmentő levegőjét.

Ő nevezte el Szegedet a Nap Városának. Oly találó, oly sokat-mondó, oly egybehangzó ez a név mindazzal, amit István Atya jelentett Szegednek. Körül az országban kétségbeesett haldoklás és sötétség. A kommunizmus vad vasmarka halálos szorítással fojtogatja a nemzetet. De István Atya nem törődik a Vörös tüzzel: lángra lobbant, gyújt, lelkesít, vért pezsdít és életet önt a már-már kétségbeeső magyarságba. Előre tekint, ha kell s egy új jövő színes képét rajzolja meg, visszanéz, hogy öntudatra ébreszse az elfáradt és magukra rá sem ismerő magyarságot. Tudta, hogy győznie kell, bizott elhivatottságában, hitte a római tevékeny hit lelkesítő erejével, hogy tetterőt tud önteni rábizott magyarjaiba.

És győzött. A Nap Városában tavaszra derült az ég. Horthy Miklóssal az élen nekiindult az új magyar élet. A tűz, a Tomori Pál-gyújtotta tűz lángragyújtotta a vörös borzalmat. A magyar máról-holnapra csodálkozva dörzsölte szemét az elmúlt napok borzalmas álmai felett.

Az álom elmúlt. A nemzet azon az uton indult útjára, amelyen Zadravecz István püspök, ez a láng-lelkű, férfias, kemény magyar jár: a Zrínyiek, a Rákócziak, Széchenyiek útján. Ez az út a szeretet, az összefogás, a tenniakarás nagy magyar útja.

A magyar történelem vissza-visszajár... Ma emlékeztet az idő 1919-re. A nagy barát-püspök volt

katonái az orosz puszták végtelen harcmezőit járják. De az út más. Akkor itt benn vérzett el egy befurakodott ellenségért. Ma pedig ismét teljesíti nagy történelmi szerepét: bástya Európában, hogy visszatartson egy, a töröknél is veszedelmesebb ellenséget: az istentelenség szellemét. S a magyar katona megoldja ezt az új kötelességet is. Ismét földérik egy most már tartós tavaszra a Nap a Nap Városában. S ez a tartós tavasz virágbaszökkenő öntudattal gondol vissza a szegedi gondolat új Kapisztránjára, szellemi és lelki Vezérére.

Gulácsy Irén „Fekete vőlegények“ c. regényében nagyszerűen festi meg Tomori Pál barátjának a mohácsi vész utáni kétségbeesett vergődését. De végül is győzedelmeskedik a kemény katonában az akarat, a jobb jövőbe vetett hit és remény. Nem lehetne szebben elmondani a szegedi gondolatot, mint abban a pár remek sorban:

„Óh, nyugosznak a holtak! De él az élet! És a hallgató rendek szérűjén túl is vannak, dobognak még magyar szívek...“

A jel lehullt...“

De helyette felröppent a hősi mitosz nagyhúzású turulmadara, hogy elejtett aranytollaiából építsen mesefészket a tikkadt magyar ajkakra.

Az ország eggyé fogódzott.

Aztán megindult és ment és robogott jajos, viharos, torz századokon át új tavaszra, magot megőrző, kincseket-zsarátot holnapra átmentő, halálban életet esküdő örök hivatása, a magyar jövő elé!“

— pp —

Könyörgés Szent Ferenchez

Boldog kornak boldogabb gyermeke:

Legendavilágban élő Szent Ferenc,

Hozzád menekszünk, Hozzád sir fel

Egy szomorú kor könyörgő éneke.

Umbria virágos mezőiről

Felénk mosolyogsz hétszáz év ködén,

Tekints le ránk, kik áltatjuk magunk

Ezerkilencszáznegyvenkettő telén:

Lázfeledtető mesével,

Színes morfiumzenével,

Művészekről kinnal lopott,

Csodaízű költeménnyel,

Bábszínházzal, filmszínházzal,

Álomvárral, hazugsággal,

Csókillatú nászzenével,

Örökvágyú szenvedéllyel.

Ringatódzunk, csókolódzunk

Mesészinű álmohintán,

Boldogságról álmodozunk

És virágos lázak múltán

Álmunkba dal szűrődik

Őszi vágyból, siratásból,

Elmulásból, a halálból, —

Hogy könnyes lesz a két szemünk

S biborszínű álmainkból

Mindig-mindig felébredünk!

Felébredve is keressük

Boldogságunk csodabokrát.

Beteg, lázas szívünk csokrát

Szétszaggatjuk s hívogatjuk

Csókillatú álmainkat,

Kivirágzó vágyainkat,

Feledkezünk ablakokon,

Tavasziú ajakakon,

Violaszín ékszereken,

Bársonyszirmu lányszemekben...“

S boldogságunk fel nem leljük,

Reménytelen keresését

Mindig-mindig újra kezdjük...“

Boldog kornak boldogabb gyermeke,

Legendavilágban élő Szent Ferenc,

Ki örülni tudtál a virágos rétnek,

Madárzenének, szárazkenyérnek

S túlradó szent kedvedben,

Lángoló szíved áldott ütemével

Két holt fadarabbal szerenádoztál

A nagymindenség Istenének,

Hogy kivirágzott a bothegeud

S hangja jóillatú, szent imaként

A kéklő mennyorszáig felért,

Assisinek Szent Ference,

Boldogszívű, hős gyermeke:

Könyörögj a bünösökdért!

Könyű László.

**Csiksomlyói Szűzanya!
Könyörögj érettünk!**

Az orgonailatos, gyöngyvirágos, tiszta tavasz májusi napsugár szárnyán, minden év pünkösdi szombatján lelkeket mozgató, magával sodró ünnepi hangulat költözik az erőshítű székelyek szívébe. A pünkösdi Lélek tüzfénye gyújt apró lángokat szívükbe, hogy már 400 év óta újra és újra elzarándokoljanak az egyedül élő erőforráshoz, a „Csudákkal jeleskedő segítő Mária” csiksomlyói ősi kegyhelyéhez, aki vért, hitet és erőt présel a benne hívő lelkébe.

Budapesttől egy napi vonatjárásra, 756 km. távolságra, fenyvesekkel borított vadregényes festői hegyek között fekszik Csiksomlyó, az 1800 m. magas hólepte Hargita-hegység alatti búbajos fennsík. A kegyhely keletkezésének ideje egészen Hunyadi János korába nyúlik vissza. A törökverő nagy hős Marosszentimrei 1442. szeptember 16-án itten a törökök felett aratot fénys diadala emlékére templomot emelt és annak őreiül — leghűbb barátja, Kapisztrán János testvéreit. — a kitűnő ferenceseket választotta. A templom kincse és fő vonzó ereje a főoltár mögött elhelyezett hársfából készült, 228 cm. magas, XIV. század ismeretlen művésztől készített Mária-szobor, karján a kis Jézussal, melyet egy olasz művész Phidiász mesteri munkáihoz hasonlított. A szobor a hozzáfűződő csodás események miatt a székelység semmivel fel nem mérhető kincsévé vált, aki először a magyarság ellen- ségeivel szemben mutatta meg cso-

Keresztek alatt a csiksomlyói 400 éves pünkösdi nagykikerülön.

Írta: Dr. Gajáry György.

datevő hatalmát. Tatártól és töröktől háromszor is megmentette ezt a helyet, melyet otthonul választott. Igazi jelentősége a protestantizmus viharzó napjaiban tűnt ki. Amikor 1567-ben János Zsigmond király látta, hogy felszólítására az itteni székelység sem hajlandó unitáriussá lenni, elhatározta, hogy a hitű Csikot erőszakkal is a maga vallására kényszeríti. Az itteni lakosság olyannyira ellenállott, hogy Udvarhelytől északra megkezdődtek az erőszakos ténitések. Ellene először a gyergyói katolikus papság mozdult meg, melynek kiváló vezetője, István alfalusi pap, lánglelkű szónoklataival reávette a hitű csiki és háromszéki népet, hogy tartsanak könyörgő imákat. 1567. pünkösdi szombatján az egész környék „kereszt alatt” papjai vezetésével Csiksomlyóra zarándokolt, ahol a boldogságos Szűz szobránál kegyes közbenjárásért könyörgött és az ellenel megküzdendő harc győzelméért esdeklített...

Megismétlődött Dávid és Góliáth története... Pünkösdi szombatján délután a székely férfiak, asszonyok és leányok Csiksomlyón meggyóntak, megáldoztak és a leányok virágfüzerekkel díszített kibontott hajjal, asszonyok és férfiak kard és fegyver nélkül a seregek Urának nevében, a boldogságos Szűz oltalmától kísérve mentek előbbre az ellenségnek. „Győzni, vagy meghalni”, — ez volt a jelszavuk, és a vértanúság vágyával vágtak neki a nagyerdőnek. A harigjai Tolvajos-tető alatt, ú. n. „Lőnyugtató” helyén találkozott a két had. A csodatevő szent Szűz pedig megmutatta, hogy az oltalma alatt csak győzni lehet... A csiki maroknyi székelység János király hadát megfutamtította és boldog örömeben tölgya ágakkal díszítette fel magát, hogy a gyermekök és öregek lent imádkozó csapatának messzire jelezze a diadal örömet. Ennek emlékeztérére tartják az óta a pünkösdi-szombati Mária-búcsút és felzöldágazva térnek még ma is haza...

Ezen a napon nemcsak Csikból, Gyergyóból, Kászonból, Udvarhelyszékből, Háromszékből, a Maros, Nyárad, Küküllő és Olt folyó vidékéről, de még a messzi Mődvából is eljönnek a csángók és székelyek. Sokan már pünkösdi előtt egy héttel több száz kilométert gyalogolva elindulnak. Színes szőttes szép népviseletekben, fegyelmzett sorokban, papjaik, tanítóik vezetésével, akukon Mária-énekekkel egyre jönnek a kibontott, piros szalaggal átkötött haju székely leányok, főkötös asszonyok, fehérharisnyás ifjak, legények és férfiak. Szakadatlanul zeng az ének, ütemes „Szent Antal-taktust”

vernek ki a csengők a szapora dobpergések között. Mindenki kezében csilingelő gyöngyvirág, lila és fehér orgona, jácint és tulipán-csokor a Mária-szobor díszítésére. Mint színpompás mozgó eleven futószőnyeg kigyózik a végbeláthatatlan hívők serege s a környező hegyekből idehallatszanak az útszéli templomok és kápolnák harangjai és ezt a sok-sok „keresztaljat” Csiksomlyón harangzúgás között diadalkapu alatt fogadják a ferences atyák. Megérkezés után a kolostor udvarán, kertjében és messze a zöldelő mezőkön megkezdődnek a gyóntatások és a 4.000 főnyi hívőt befogadó kegytemplomban a szentáldoztatások, szemtisik és szentbeszéd, az erre az alkalomra az egész országból ideutazott papok részéről.

Szombat délután 3 óraker megszólnak az összes harangok és megindul a „nagy kikerülés” fel a meredek Kisomlyóhegyen álló három ősi fogadalmi kápolnához és a Kálvária-útra. Előli ősi hagyomány szerint a gyergyófalvaiak haladnak. A 60—80.000 főnyi ájtatos tömeget szerzetesek, karinges papok rendezik, egyedüli fegyver kezükben a kereszt. Öntudatos komolysággal, katonás fegyvel és mély áhítat látszik minden felé, hogy a 22 évi felszabadulás után újból itten megjelent kakastollas csendőreinknek semmi dolga nem akad. Italos sátrak nincsenek errefelé, mindenki az „átalvetőben” hozott „hazai” élelmét és az itteni pezsgő-somlyói „borvizet” fogyaszt. A körmenet közepén haladnak a csikszere-dai katolikus státus főgimnáziuma tanárai és növendékei. Kötél-kordont húzva védik a világoskék mentékben és fáklás „facigerekétől” körülvevtt paptanárt és kísérét. Itt viszi egy szalás diák, a mintegy 30 kg. súlyú, összetartást jelképező, díszes, ősi „labórumot”, — miközben a hófehér selyem szűzmáriás és nemzetiszínű lobogók alatt haladó ifjak ajakán tiszta, üde hangon szárnyal égfele az ősi ének: „Egészen szép vagy Mária, — Eredeti bűnnek szennye nincs Tebened...” Az ősi klastromi harangok szakadatlanul szólnak. Biztatják, serkentik a zarándokokat, akik szikrázó napsütésben, meredek és köves hegyi kapaszkodókon, fáradságot nem ismerve, átszellemült arccal éneklük: „Akik ide megérkeztünk Pünkösdi napjára, — Csiksomlyói Szűzanyánknak meglátására”. — A két órán keresztül felvonuló körmenetet Gyimes-völgye csángóinak színes csoportja zárja be.

A nap már lebukóban van és még mindig kigyózik felfelé a festői körmenet, mely színes koszorúként öleli át a somlyói hegyet, melynek sötét-

zöld fenyői, fehértörzsű nyirfái és felette a ragyogó kék égbolt csodálatosan szép hátteret kölcsönöz. Végre felér a meredek hegytetőn álló és még Szent István királyunk által 1002-ben épített „Szenvedés” és „Salvator” régi kápolnáknál, végül a Szent Antal fogadalmi kápolnáknál tartott rövid hálaadó könyörgések után leérve a hegyről, mindenféle szentbeszédet mondanak az erre az alkalomra felkért kiváló hitszónokok. A hallgatók sűrű soraiból fel-felsír egy-egy férfi, vagy nő a nagy meghatottságtól... majd felzeng ajkukon a hála, a szeretet és ragaszkodás a csiksomlyói szent Szűz, „égbevezető lajtorja”, a magyarok Nagyszonyóra iránt, aki véget vetett 22 éves keserves rabságunknak és elhozta a magyar feltámadást... Aztán leszáll a

májusi alkony. A keresztaljak száláira vonulnak, ahol tovább zeng az ének és még éjtszaka is fohászkozik az imádság... Pünkösdi vasárnap újabb körmenet után hazaindulnak a hitben, reményben és bizakodásban megerősödött zarándokok. A messzi kis székely faluk apraja-nagyja várja, kíséri őket hálaadásra a templomba. A búcsúsokat megostromolják a gyermekek. Pattogatott kukorica, a „kakas”, „kettős mézeskalács”, egy-egy dió a búcsúfia, amely a „köberos” szekéren hazatérő búcsúsok marokkal szórnak le.

Az idei megható nagykikerülőn megjelent székelyföldi útja kapcsán Joshinaka Wataro japán császári tábornok, a budapesti japán követség katonai attaséja nejevel, akik buzgó katolikusok és lelkes magyar-bará-

tok. Könnyekig meg voltak hatva, midőn a kis székely gyermekek ajkáról a japán himnusz hallották. Kiséretükben résztvett sok erdélyi egyházi, világi és katonai előkelőség között vitéz Endre László Pestvármegyeye alispánja és Pálházy Endre vármegyei főjegyző, akik Csomakörösön, körösi Csoma Sándor ázsiai világtutató szülőfalujában az országzászló ünnepélyen is megjelentek.

Mint elhagyott csigaházban a tenger mormolása: zúg, zeng tovább a csiksomlyói pünkösdi búcsú szép emléke, hangulata és kegyelemben gazdag munkája a szivekben, hogy továbbbi erőt, vigasztalást, kitaratást és a jövő évi csiksomlyói pünkösd újabb „nagykikerülőre” a magyarság győzelmes békéjét és Szent István ősi birodalmát meghozza!

FAVETE LINGUIS...

Szent László királyunk születésének 900 éves jubileumára írta Sédy Rezső

Hallgassatok. A Mátra zúg.
Sápadt Holdfényben áll az út.
Dóm lett a Cserhát most. Kacag
sziklák ölen a kis patak.
A vén tölgyek fején ezüst
sugár ring, könnyű, mint a füst,
hintál az erdő lomb-haján:
Szent Lászlórol regél a nyár.

Hallgassatok. A szikla-sor
csupa csoda, szent csókba forr
ég a földdel és csók nyomán,
mint mérhetetlen kék kován
csiholt tűz, szikrás láng lobog,
tündér-kéz ver piros dobót.
Szinte égbe nő láng, a hang,
s átzenget a völgyön, mint harang

Hallgassatok. Ó léptet itt
Fehér lovának léptet
visszahangozzák a kék hegyek.
Mogotte daliás sereg.
Patak csattannak eselen,
száguldznak völgyön, bérceken:
fejjei a tobbi közt kivál:
Ó léptet itt, a nagy Király.

Hallgassatok. A hangja zeng,
mint orgonaszó, messze cseng:
szemében kék acél a fény,
attúr a sziklák peremén,
megül a fáknak ág-bogán
viragokra simul puhán,
az Istent hinti szerteszét,
mint kard kódot, but verve szét

Hallgassatok. László van itt,
a Szent Király. Sziklét hasít
landzsája, kordja: pengve száll
nyila és gyógyító fűszál
terem a csüggedt népnek ott,
hová le hull, s szívek fagyott
magánya enged, szinesül,
az éjben hála hegedül.

Hallgassatok. Tikkadt sereg
ujjong, csigázott emberek.
Lova halkán, vigyázva lép,
újtát állná a szakadék.
mögötte üldözők zaja
harsog, pogány kunok hada,
de ugrik, hosszan száll a lo,
rikoltó szájon hal a szó.

Hallgassatok. Ez látomás
most csak, de volt való, csodás,
pár boldog századok előtt:
László alakja égbe nőtt,
s világított, mint déli nap
szíveből hulló fény-patak
láva-tuze a föld felett:
népének büszke Napja lett.

Hallgassatok. Az erdő él.
Halott avar, élő levél
öriz itt áldott multakat,
sziklákhoz hős emlék tapad,
fákon csodák imája leng,
és harci kürtön zúg a Csend
Arannyá vált a kis kavics,
zugokon zsongva fut a víz.

Hallgassatok. A századok
homálya gyémánt-fényt kapott,
izzó sugárban tündököl
a mult; itt nines rontó okól,
sem testvér-gyilkos rut viszály.
Ó itt az Ur, a Szent Király.
Szólni csak suttogva szabad,
borzasztanának nagy szavak.

Hallgassatok. Harangszó zeng.
A klostrom tornya fel-feleseng
erdők felett és hirdeti
örök valóság tenyeli
szavát a távol földeken:
hogy minden magyar egy legyen,
hogy minden magyar szív: harang,
s ég felé együtt tör a hang.

Hallgassatok. Szent itt e völgy.
Szent minden kő és szent a tölgy,
a búkk, a zúgó kis patak,
a Boldogasszony itt maradt.
Lászlóval jár tornyok felett,
nagy magyar hajnalt fényjelez.
Itt minden szent fényben ragyog:
a Hold, a Nap, a csillagok.

Hallgassatok. Ormok között
sápadt Holdfénybe öltözött
éjeken száz titok dobog.
A vén klostromra fény csorog,
szikláknak álma barna, mely,
feléjük fátylat szó az éj,
s ha hajnal jó, friss, ébredő
arany-tó lesz az ég-tető.

Hallgassatok. Az égig ér
a Csend, s arany-küllös szekér
a Nap, gurul fak lomb-fején,
a ket torony kopott hegyén,
ha reggel jó, s ezer madár
dalától hangzik hegy, határ.
Dalban, fényben László léleg,
s Boldogasszony erdők felett.

Hallgassatok. Mint hárfa zsong
a hit. Vak gög itt nem jajong,
Hodolva lengnek mind a fak,
a rona küldi illatát,
alázatosan térdrehull
a bére, mely zord és égbenyul
Csodák, legendák völgye ez,
testvérszíveknek fényjelez.

Hallgassatok. A régi jel
rikoltva száll és felfigyel
minden tepett magyar szíve,
testveri béke tölti be.
Ujjongva száll a barna hang,
László hangja, mint mely harang
bérce-völgyön, életet ragyog.
Favete linguis... hallgassatok.

A MAGYAR BARÁTKÖNYVNAPIJA.

Írta : Lantos-Kiss Antal.

Meresz gondolat és úttörő kezdeményezés volt a Magyar Barát vállalkozása, mikor a könyvnap sátoráborában maga is felütötte sátrát. Egészséges színfoltot vitt ez a könyvsátor a könyvnap ünnepi hangulatába, mikor a tegnapi Párist sirató Ady, a „szemöldökét öszszevonó” Rózsa Sándor, továbbá a Halálos tavasz kötetei mellé esendően odatette a tudomány és a lelkiélet könyveit. Próba volt ez a vállalkozás, amely azt akarta eldönteni, vajjon rátalál-e a gondoktól hajszolt mai ember a mélyebb lelkeség buzgó forrásaira, s vajjon örül-e annak, hogy lelkiélete kiépítéséhez komoly könyveket talál. Boldogan állapítjuk meg az eredményt: a Magyar Barát előlépése kitűnően sikerült: a közönség vitte, vásárolta, sőt kapkodta a ferences nyomdatermékeket. E sorok írója a könyv ünnepének három napján ismételtlen megjelent és ott ólalkodott a Magyar Barát könyvsátra körül a Ferenciek-terén, s úgy érzi, hogy a siker szemléltetésére elég csupán bemutatni azt a néhány pillanatfelvételt, amelyet a sátor körül ellesett és kedves élményként megjegyzett magának.

*

Egymás mellett sorakoztak a két nagy ferences tartomány legfrissebb kiadványai: Péter Buttykay hatalmas életrajzkötete; a gyöngyösi ferences könyvek fehér kötetei; a kék fedelű „Lélek utjai Istenhez”, a vonzó című „Beszélgetek a lelkemmel”, a ferences himnuszköltőket megszólaltató Philomena, a missziós könyvecskék és kultuszfüzetek egész sora; mind-mind a ferences szellem, tudás és alkotóerő megnyilatkozása! Legnagyobb sikere mégis P. König Kelemen „A keresztény egyházak egysége” című könyvnap-újdonságának volt, amely tudományos alapon, de élvezetesen tárgyalja az uniós ügy mai állását. Ezt a könyvet olyan mohósággal vásárolta a közönség, hogy a boldog szerző alig győzte aláírásával ellátni a könyvpéldányokat. A másvallásúakat is megmozgatta ez a könyv. Érdeklődésükre jellemző, hogy egy evangélikus lelkész mindjárt az első nap jelentkezőt ezért a miért. Ismételtlen előfordult, hogy egy-egy eszedlány jelent meg a könyvsátrnál, kezében cédulát tartott, amelyre előkelő írással, hibátlanul fel volt írva P. Kelemen könyvének címe. „X. Y. tiszteletes úrnak viszem” – árulta el a titkot a könyvet vásárló leány.

*

Minden esodálatom Péter Luciusé! Amit ő két rendi testvérevel együtt művelt, azt bármelyik könyvkereskedő megirigyelhetné. Az érdeklődőket egyenesen vá-

Nagy érdeklődés a ferences művek iránt.

A Magyar Barát sátorában.

sárlókedvre ösztönözte az, hogy egy papiember szolgálja ki őket könyvvel. Ha P. Puciuist nem ismerném személyesen, azt gondoltam volna, hogy ezek a barátok valahonnan egy könyvkereskedőt szerződtek, s azt felöltöztették a ferences habitusba... Ilyen rábeszélő tehetséget, az érdeklődéskeltéstől a pénztárca kinvitásáig ható, kereskedői szellemtől áthatott ügyességet eddig csak a legjobb üzletekben találtam. Az éppen odaérkező P. Schrotty tartományfőnök atyával összemosolyogtunk, mikor látjuk, mennyire beleéli magát a szerepbe s mennyire magáévá teszi a sátor ügyét ez a Krisztus ügyeért könyvárusnak beállt P. Lucius.

*

Nyomatott tábla hirdeti a könyvsátor szenzációját: Siao Tamás kínai fiú autogrammot ad! Van is keletie a missziós füzeteknek, amelyekbe Tomi urfi kínai ünnepelességgel rajzolja bele nekünk fejtorést okozó autogrammját, amely alá a gyengébbek kedvéért magyarul is odairja a nevét. Egyes hölgyek esalódottan nézegetik a cserkészruhába öltözött, magyarul hibátlanul beszélő, jó modorú kamaszfiút, akinek csupán sárgás arszme es jellegzetes mandulaszeme árulja el kínai származását. „Hiszen ez magyarul beszél!” A tömegben két leány is előre tolakodik. „Itt a Tomi!” mondja az egyik. Vele együtt nyaraltam nem reg!” „Hol nyaraltál vele, talán Pekingben?” – teszi hozzá rosszmaian a másik. A következő pillanatban mindkét lány már Tomi mellett van, s a fiú a „Mosoly országának” kedves és megismert mosolygásával írja nevet a vásárolt missziós-füzetekbe. Tomi egyébként olyan buzgó az autogrammirásban, hogy a kezégyébe eső füzetekbe sorban bele-rajzolja számunkra érthetetlen betűt. Így mikor a „Roma” és „A kis José szeme” című könyvecskék illusztris szerzőjét mély tisztelettel megkerem, hogy nevalárasával ajándékozzon meg, mindketten bamulattal látjuk, hogy Tomi esodás ügybuzgósággal ezekbe a könyvecskébe is belemázolta kricsz-kraksziát.

A magyar rádió autója is megjelent a Ferenciek-terén, s a riporter rövid helyszíni közvetítést akart adni a Magyar Barát könyvsátrától. Nagyon sajnáltam, hogy csupán akkor csupán egyik testvér arusított a sátorban, aki elzárkózott az interjúadás elől. A könyvnap- rádióközve-

Lantos-Kiss Antal és Kelemen atya a Magyar Barát sátra mellett.

tités színesebb és teljesebb lett volna, ha az egész ország értesült volna a ferences barátok nagyszerű kezdeményezéséről!

Minden újszerű vállalkozásnak akadnak fureszlói, s

minden kezdeményezést nyomon kísér a tamaskodók kételkedése. Nos, a Magyar Barát könyvnapj sikere arra biztat, hogy a mostani megfigyeléseken okulva, jövőre még felkészültebben és még fokozottabb ügybuzgósággal ácsoljuk össze a Magyar Barát könyvsátrát. A biztató kezdet után a siker meglesz a jövőben is!

Akik pedig megütköztek azon, hogy ferences barátok könyvet árusítottak a főváros főterén, gondolják meg, hogy a szerzetesek éppen a munka terén mindig is példaadói voltak az emberiségnek. Ha a kartauziak saját készítményű likőrjükkal, a trappisták saját termelésű sajtjukkal és mézükkel, és szerzetesrendek pincészeti termékeikkel, vagy remekbe tenyésztett állataikkal díjakat nyerne a kiállításokon, — miért ne volna egészen rendjén való, ha a ferencesek nemcsak izléses nyomdai termékeiket, hanem ami a legfontosabb: rendjük szellemét, aszkézisét, tudományát kitűnő író páterek tolmácsolásában a könyvpiacra adják. Lehet-e szemb, méltóbb és beszédesebb megnyilatkozása egy rend hagyományainak és belső szellemének, mint a tudást, a lélek uralmát, a nagy tudósok és lélekóriások eszmévilágát közkinccsé tevő könyvek tornyosuló tömege?

A Magyar Barát meghódította a közönséget a könyvnapon. A jövő évben is sátozt ver a könyv ünnepén, s újabb köteteket tesz a magyar olvasóközönség asztalára. Egészen biztos, hogy bátor kezdeményezését követni fogják mások is!

A Szentatya megrázó imája püspökkészítelésének évfordulóján.

Az Osservatore Romano közli annak a szentbeszédnek szövegét, amelyet XII. Pius pápa áldozásútörténeten a Szent Peter-bazilikában pontifikált mise alatt mondott.

A Szentatya a Szentlelekhez fohászodott és májában egyebek között ezeket mondta:

— Szentlélek! Világosítsd meg minden keresztény ember elméjét, hogy megértsek és átérzek rendkívüli súlyosságát és felelősségteljes voltát a mai óráknak, amelyben egy régi világ alkonyodik le és egy új világ születik. Mutasd meg minden kereszténynek az erény szűk ösvényét, amely egyedül vezet az üdvösség felé. Szentlélek Őristen,

légy vigasztalója mindazoknak, akik igazságtalanságok, elnyomások és megaláztatások miatt szenvednek. Légy atya az árváknak, gyámoltója az özvegyeknek, kenyere a szegényeknek, hajléka a menekülteknek, védőpajzsa a harcosoknak, balzsama a sebesülteknek, menedéke a bűnösöknek és segítése a haldoklóknak.

— Vigasztald meg és egyesítsd azokat, akik szeretik egymást, de a mostani körülmények között el vannak szakítva egymástól. Szentlélek! Az igazság ura! Áraszd szét az emberek szívében és lelkében a béke nek erős vágyát, az igazságosság, mértékletesség és a bőbeszédűség békéjének vágyát. Intézd úgy, hogy

a népek vezetői felismerjék a béke nagyságát és jótéteményeit és nemzeteiknek létjogait ne kardjuk hosszúsága szerint, hanem az isteni törvény szent akaratát szerint mérjék.

— Alkotó Szentlélek! Engedd meg, hogy míg a megpróbáltatásnak ez az ideje tart, mi, akik őrzi vagyunk Isten nyájának, szilárd hittel, reménnyel és forró keresztény szeretettel tudjuk betölteni azt az üdvös hivatást, amelyet a Megváltó reánk bízott addig a napig, amelyen az egyház letéve kimondhatatlan gyászának öltözött, hálával és örömmel kiálthassa a béke és az igazság Isten előtt: Az Úr jobbjára csodát tett.

Betegségünkben orvosságunk.

Szent Ferenc missziója a társadalomban.
P. Réthy Apollinárisz, O. F. M.

Szomorúan állapítottuk meg, hogy a mai társadalom súlyosan beteg. Legnagyobb baja a kötelességmulasztás. Nem szeret dolgozni, pedig jól és kényelmesen akar élni. Ha mégis ráfanyalodik a munkára, annak a végét igyekszik megfogni. Aki a ma emberét rászoktatja a munkára, az lesz a világ legnagyobb jótévedője, megmentője, orvosa. Mert különben felkopik az álla a föld lakójának, ha csak üres semmittevésben tölti el a drága időt.

Szent Ferenc a világ orvosa. Ő életében rávette kora embereit a munka szeretetére s az ő áldott harmadikrendje folytatja tovább a világ végéig léleknemesítő feladatát: az embereket ránevelni a kötelességteljesítésre. Ezt teszi már hétszáz éve s csodás eredményeket, bámulatos sikereket ért el azóta. Nézzük csak, miként teszi ezt!

Mi szükséges, hogy kötelességeinket hiven teljesítsük? Két tényező: lelkesedés és erő. Lelekesedés, hogy örömmel vállaljuk magunkra kötelességeinket és erő, hogy azokat valóban teljesítsük is.

Elsősorban lelkesedésre van szükség. Közismert és jól bevált a régi mondás: „Ha a munkát örömmel és szeretettel kezdjük, akkor a nehézséget és fáradalmat csak félig érezzük.” A katonát mi tüzezi a harcra? Lelekesedik, hogy hazájának jólétét előmozdítja. Hát a vértanút mi hevíti a legnagyobb áldozatokra? Lelekesedik, hogy Isten dicsőségét terjeszti. A hittérítőnek mi kölesönöz és ad sasszárnyakat, hogy útjában a sok akadályt leküzdje? Lelekesedés, hogy lelkeket ment meg. S mi teremti meg a kívánatos és szükséges lelke-

sedést? Három eszköz: a szó, a hősi példa és a kilátásba helyezett jutalom.

A szó órlási hatást gyakorol az emberekre. Midőn Napoleon Egyiptomban háborúskodott, a csata előtt e szavakkal bátorította katonáit: „Katonák, e piramisok tetejéről négyezer év tekint le reátok!” E szó elektromosságokra gyanánt tüzelte fel őket. Ezt megtaláljuk a III. rendben is. Ott is felvillanyoznak minket. Nem az egyiptomi piramisokra, hanem az égbe nyuló és mennybe jutott nagy lelkekre, a szentekre mutatnak rá, kik 700 év óta állandóan szállnak a földről a magasba a felségben Isten közvetlen közelébe. A mennyeországból e hősök néznek reánk, kik a siralomvilági hadakútján Szent Ferenc zászlója alatt a III. rend bünbánó egyenruhájában és lelkületével jutottak oda. Ez a felhívás, ez a lélekhez szokott beszéd májusi esőként hat és hull a fogékony szívekre. Fellelkesednek a jó szóra s vállalják a rendes állapotbeli kötelességeik teljesítése mellett az önként felvett világrend szabályainak megtartását is.

Minden hónapban azért gyűlnek össze a terciárius testvérek, hogy az igazgató atya, mint lelki vezér tüzes, buzdító szavait meghallgassák, szívükbe zárják, megkapják a jelszót: előre, mindig előre! Szégyent a zászlóra, a terciárius jelvényre ne hozzatok! Gyávnát ne adjátok meg magatokat a világ szellemének, hisz ti a vilárosság fiai vagytok. A jelvény legyen minden látható és láthatatlan ellenséggel szemben az erős pajzs. Miként a római anyák a harcra induló fiaikat e szavakkal indították el: ezzel a pajzsral jőjétek vissza, mint győztesek; vagy ezen hozzanak haza, mint elesett hősöket, úgy a III. rend is azt kiáltja felétek: ne az árral sodródjatok a romlásba, hanem az árral szemben ússzatok a diadal partjára. A III. rend tagja meghal, de megadni nem adja meg magát az ördögnek, nem tagadja meg Istent. Csak kötelességet teljesít ezzel.

Virágszálak

Szent Ferenc és társai életéből.

Olasz eredetiből fordította: dr. Kőszeghy Mihály.

Illés testvér szóváltásba keveredik az Úr Angyalával.

Eleinte, amikor még a szerzet a kezdet kezdetén volt és barátok is csak gyéren voltak, úgyhogy záródásokat még nem alapítottak, Szent Ferenc fogadalomból néhányad magával, köztük Bernát testvérrel, elzarándokolt Komposztellába Szent Jakab apostolhoz. Amint így egvűttmentek, mendegéltek, útközben egy szegény betegre akadtak. Szent Ferencnek megégett a szíve rajta, miért is Bernát testvérnek odaszólt: Fiaeskám, te maradj itt e mellett a beteg mellett és ápolgasd!

Bernát testvér alázatosan térdre esett és lehajtott fővel fogadta a parancsot: ott maradt azon a helyen, míg Szent Ferenc a többiekkel tovább ment Szent Jakabhoz. Ahogy odaérkeztek, az éjtszakát imádságban virrasztották át Szent Jakab templomában. Itt nyilatkoztatta ki Isten neki, hogy sok-sok zárdát fog alapítani széles e világon és nagyon meg-növekedik szerzeteseinek száma, úgyhogy Szent Ferenc örömeiben, ahogy ezt a kinyilatkoztatás kapta, mindjárt ott a környéken már kezdett is helyek után nézni. Visszatértében, ahol hagyta, ugyanazon helyen találta Bernát testvért, vele egvűtt volt a beteg is, ki ez alatt teljesen felgyógyult. Miért is a rákövetkező évben Szent Ferenc megengedte Bernát testvérnek, hogy most ő zarándokoljon el Szent Jakabhoz, Szent Ferenc meg visszavonult a Spoleto völgyébe, ahol egy elhagyott sziklás helyen húzódott meg ő, Masseo és Illés testvér és még egvűnéhányan, akik mind nagyon vigváztak, nehogy Szent Ferencet háborgassák az imádságban, mert tudták, hogy Isten imádkozás közben szokott neki nagy dolgokat kijelenteni. Történt egy alkalommal, amikor Szent Ferenc éppen benn az erdőben imádkozott, egy deli ifjú állott meg a zárda kapuja előtt, nagy sebesen megzörgette a portaaajtót, de olyan erősen és olyan hosszan, hogy a bennlévő barátok csak ámulva néztek egymásra az ilyen szokatlan dörömbölés hallatára. Masseo testvér ment ki és nyitott ajtót a fiatal embernek.

-- Honnan való vagy, fiaeskám, mert a barátságatlan kopogtatásodból gyanítom, hogy nem igen jártal még ilyen helyen? ...

-- Hát hogy kell nálatok kopogni? -- kérdezte az ifjú.

-- Hogyan? Egymásután háromszor kell zörgetni rövid időközökben, azután egy darabig várni, míg a testvér egy Miatváinkot elmond és ha ezenközben se érne oda, akkor kopogtathatsz újra.

Csakhogy nekem nagyon sietős ám a dolgom, válaszolta az ifjú, azért kopogtattam olyan hevesen. Nagy út vár ám még rám, Ferenc testvérrel lett volna egy kis beszélni valóm, de ő most imába van merülve az erdőben, nem akarnám hát zavarni, azért szólítsd inkább ide Illés testvért, mint hallom, igen okos ember hírében áll, tőle volna hát valami kérdezni valóm.

- Masseo elsiet, mondja Illés testvérnek, hogy menjen oda ehhez a fiatal emberhez -- de ez fölberzenkedik és meg se mozdul. Szegény Masseo most azt se tudja, mit csináljon és mit mondjon ennek az idegennak. Mert ha azt mondja, hogy Illés testvér nem ér rá, hazudik; ha meg megmondja az igazat, hogy egészen ki jött a sodrából és nem akar oda jönni, akkor meg rossz példát ad vele. Ahogy így Masseo test-

vér tanácstalanul áll és vonakodik odamenni, a fiatal ember megint kopog az ajtón éppen úgy, mint előbb, mire Masseo mégis csak megindul és azt mondja neki:

-- Te, úglátom, nem jegyezted meg, amire a kopogásról tanítottalak ... Mire a fiatal ember:

-- Csak mondd, hogy Illés testvér nem akar idejönni, eredj hát Ferenc testvérhez és mondd meg neki, hogy szerettem volna vele beszélni, de nem akarom az imádságban zavarni, hanem küldje hozzám Illés testvért. A jó Masseo el is ment hát Szent Ferenchez, ki éppen égre emelt arccal imádkozott és elmondja neki, amit az ifjú üzent, tővéről hegyére, hogy hogyan történt a dolog és hogyan viselkedett Illés testvér. -- Az ifjú pedig az Úr anyala volt emberi alakban. Mire Szent Ferenc a nélkül, hogy mozdult volna, vagy arcát odafordította volna, azt mondja neki:

-- Eredj és mond Illés testvérnek, hogy a szent engedelmességnél fogva minden huza-vona nélkül azonnal siessen oda ahhoz az ifjúhoz.

Illés testvér, ahogy a parancsot hallotta, magából kikelve sietett a portára, nagy dir-durral vágta ki az ajtót.

-- No mit akarsz? -- kérdezte mérgesen.

-- Csak csillapodj! -- felelte az ifjú, mert a harag az rossz tanácsadó és aki haragszik, annak nincs igaza.

-- Jó, jó, csak mond már, mit akarsz?

-- Azt kérdem én tőled, hogy az evangélium követőinek szabad-e megenniük, amit eléjük tesznek, mint ahogy Krisztus oktatta tanítványait? ... Továbbá még azt is kérdem, hogy van-e olyan ember, aki előírhatja az ellenkezőjét, amit az evangélium megenged?

Máriagyüdi kegytemplomunk a Délvidék vallási központja.

Illés testvér gögösen visszafelelte:

– Ezt bízd csak rám, tudom én jól, te meg mehetsz Isten hírével! . . .

Hátha én jobban tudnék megfelelni rá, mint te. válaszolta az ifjú. Mire Illés megint dühbe gurult, becsapta az ajtót és odébb állt. Közben gondolkozni kezdett a feladott kérdések felől, eltétovázott magában, de a megoldással nem ment semmire. Ugyanis ő volt a szerzetnek a gondnoka és olyan rendelkezést léptetett életbe, ami az Evangéliumon is, meg Szent Ferenc reguláin is túlment, hogy egy rendtársnak se szabad húst enni. A feladott kérdés éle tehát egyenest ő ellene szólt. És mivel nem tudott kiköszödni belőle, de meg zavarón hatott rá az ifjú szerenysége és ahogyan mondta, hogy ő tán a feltett kérdésre nála jobban meg tudna felelni: kapja magát, visszasiet a portára, hogy megkérdezze, mi hát rá a felelet, de akkor már az ifjúnak hült helyét találta. A kevély Illés nem volt rá méltó, hogy az angyal szoba ereszkedjek vele. A történetek után Szent Ferenc is kijött már az erdőből és mivel Isten mindezt kijelentette neki, ahogy kiért, mindjárt elővette Illés testvért és kemény hangon megdorgálta.

– Bizony, nagyot hibáztál konok fráter, hogy ilyen banasmóddal elűzted az Úr angyalát, aki a mi oktatasunkra küldetett. Félek, hogy nem jó vége lesz ennek a te kevélyeségednek, még majd kitessékel az teged a szerzetből is.

Meg aznap, sőt ugyanazon órában, amikor az angyal eltűnt, megjelent ugyanolyan alakban Bernát testvérnek is, ki már akkor hazatérőben volt Szent Jakab templomából és épen egy nagy folyó partjához ért. Az angyal saját, édes anyanyelvén köszöntötte:

Az Úr bekéje legyen veled, barátom!

Bernát testvér nagyon meglepődött erre a barát-ságos honi köszöntésre, ő is végig nézte a vidám arcú, deleeg ifjút és bátorságot vett, hogy megkérdezze:

– Ugyan, fiatal barátom, honnan jössz te?

Honnan? . . . én onnan jövök, ahol maga Szent Ferenc lakik. Vele szerettem volna beszélni, de nem tudtam, mert ő imába merült az eget nézte, én meg egy viláért sem akartam zavarni. Rajta kívül van ott még három testvér: Masseo, Egyed meg Illés. Masseo meg is tanított, hogyan kell barát módra kopogni a kapun. Illésnek feladtam két kérdést, de megbokrosodott és egyikre sem akart válaszolni, utána hamar megbánta, keresett is azután már, hogy lásson és halljon, de akkor már késő volt. Ezután a bemutatkozás után kérde Bernát testvért:

– Miért nem mégy már át?

– Mert félek a víztől; ahogy én látom, elég mély.

– Menjünk hát együtt, mondja az angyal, és ne félj semmitől. Megfogja Bernát testvér kezét és abban a szempillantásban már a tulsó félen is voltak.

Bernát testvér rögtön észbe kapott, hogy ez nem lehet más, mint az Úr angyala. Nagy hajlongás közt örömprepsve fennhangon kiáltja:

– Óh Isten angyala, mondd hát, hogy hiynak?

– Különös, válaszolja az angyal, miért érdekel téged az én nevem?

Ezt mondva az angyal eltűnt. Bernát testvér meg egészen megvizsgálódva indult útján, nem feledve sem a napot, sem az órát, melyben neki az angyal megjelent. Mikor odaért, ahol Szent Ferenc és társai laktak, elbeszélte nekik töviről-hegyére mindent. Ők megbizonyosodtak, hogy ugyanaz az angyal egyazon napon és ugyanazon órában jelent meg neki és nekik.

Szentesegek körmenet a matraverebelyi Szentkúton.

Anyám, édes Anyám!

Há, te kédnék szívet varagba bonthatnám
piet, imágeskötő, egyellen szikrára,
égyen harra gyanta s ogyan lángot vetne,
hogy az egész világ előadna benne
Anyám, édes anyám!

Há, te kédnék szívet varagba bonthatnám
piet, imágeskötő, egyellen szikrára,

jobb, szebb bajjal bírna,
mint az egész világ minden ibolyája,
összes rozszála, esőkros violája . . .
Anyám, édes anyám!

Há, te kédnék tenyet gyemantnak adhatnám;
porszemnyi belőle,
jobb tenyet, színt loyelne,
egöben szikrára kaprazatos szepen,
mint az ég csillaga az én sötétjelen
Anyám, édes anyám!

Hogyna szíved hevet tázze lobbanthatnám
piet, imágeskötő,
egyellen szikrára,
égyen harra gyanta s ogyan lángot vetne,
hogy az egész világ előadna benne
Anyám, édes anyám!

Há, te kédnék szívet varagba bonthatnám,
szívet, ardasat, posag, vizagszallas,
ötömen szímezél anyacsokod izet
azt, onyem, barom.
Leltem két kapuát, nezd, szelosere tarom
posagod illata, mint templomot tomien,
nám! hasadásat ezüstben izzo teny,
mint tavaszi mezőt buza zsenge zódje,
agy hasza at leltem, lelked aldott földje
Anyám, édes anyám!

Anyám, zádó, teked az én bánatos bánom!
S én bánvaszó, egyre . . . Éleg gyákrán, durvam
Jár, a gonombaság tarom szaga, szíri am
es te akkor is adsz . . . te mindig a jó vagy
égből szédült posag, elérhetetlen, szent, nagy!
Aki mindözét csak a hit, gondot viszed
alpa meg az Isten, édes anyám, szíved!
Es am, szívednek fogó imádsága!
én legyél, gyermekeid, ötled boldogsága!

P. Tarsafalvy A.

KRISZTUS KÖZELÉBEN

Irta: P. Roznik Rajnér, O. F. M.

VII.

„**Boldogok a békességesekek, mert ők Isten fiainak fognak hivatalni.** (Máté 5. 9.)

Az igazság hordozója a társadalmi rendnek. Fenntartója az ország nyugalmanak. Alapja minden fejlődésnek.

Az a tudat ugyanis, hogy munkám eredményében, vagy legalább bérében jogom van, mit a törvény is biztosít. sarkal a cselekvő életre, a tehetség, a képesség kihasználására. Van reám nézve hasznos eredménye. Nem hiábavaló erőlködés a testi vagy szellemi munka...

Ugyancsak az igazság a törvényen keresztül védelmet biztosít a munkálkodás által szerzett anyagi vagy állásbeli előnyök zavartalan birtoklásában.

Érthető az a nagy igyekezet, mellyel a világi uralkodók az igazságnak érvényt szerezni törekedtek. Ismeretes I. Ferdinánd császár mondása: „Fiat iustitia, pereat mundus.” Legyen igazság, mégha belepusztul is a világ.

De bármilyen szükséges is az igazság a népek életében, mégsem a legtökéletesebb. A rideg jog, mely az igazságnak paragrafusokba való tömörítése, nem a legszebb kapocs ember és ember között. Megadni mindenkinek a magáét, és emellett magasabb szempontokból lemondani a saját jogáról, vagy a jogsérelmet bosszú nélkül, békésen elviselni. Isten gyermekeihez illő nemes cselekedet! Ez a szentek útja!...

Az ószövetségben a „szemet szemért, fogat fogért” visszafizetés elvét hirdette Mózes (II. 21, 23—25.). Vagyis a bűn és büntetés teljes egyenlőségét. Irgalom, szeretet mellözve. És ez nemcsak a sídóknál érvényesült, hanem a régi nepeknel is általános jellegű törvény volt. Nagy ritkán tettek kivételt. Krisztus azt, mint a könyörtelen igazság törvényét eltörölte és helyébe a türelem és szeretet törvényét iktatta. Azt olvassuk ugyanis Szent Máténál (5, 33—42): „Hallottátok, hogy mondatott: Szemet szemért, fogat fogért. Én pedig mondom nektek, ne álljatok ellen a gonoszoknak; hanem aki megüti jobb orcádat, fordítsd oda neki a másikat is. És annak, aki porólni akar veled és kintósódot elveszi, engedd át a palástot is. És ha valaki kényszerít teged ezer lépésnyire, menj el vele kétannyira. Aki kér tőled, adj neki és attól, aki kölcsön akar venni tőled, al ne fordulj!”

Az ellenállás tilalmát, melyről itt szó van, bár nem kell betűszerint érteni és követni, — legalább parancs jelleggel nem, — de az a szellem, amit sugároz, az evangélium virága. Az áldozatkészség, a szelidség és a békeszeretet hőstettei, szenteket jellemző eszterteljesítőmények. Az Isten fiainak világfölyenes lelkületéből fakadó erények. Vannak ugyan esetek, amikor a bűn megakadályozása, a bűnös visszaretentése, vagy megtérítése szükségessé teszi a védekezést, a kárterítést és büntetést, miként ezt a Szentírásban olvashatjuk, de ennek is türelemmel és nagylelkűséggel kell párosulnia. Így maga az edes Üdvözítő is tiltakozott a jogtalanság ellen, mikor a főpap előtt az egyik poroszló aregulatotta. „Ha rosszul szóltam, tégy bizonyosságot a rosszról, ha pedig jól, miért ütsz engem?” (János 18, 23.) De azután az Úr Jézus a türelmes szenvedésről

olyan példát adott, amit csak könnyes meghatottsággal gondolhatnak végig. Az okosság erényhez tartozik, meghatározni, mikor melyik szempont szerint kell cselekedni.

Erény az igazság; ragaszkodhatunk jogunkhoz a tökéletesség kára nélkül. De az erdemyszerzőbb és nagyobb szeretetet jelentő erény mégis csak a több áldozatot és önelgyőzést igénylő békességesek lelkület.

Az emberi szívben is megvan az a természetes hajlam, hogy jót, rosszat egyformán visszaadjon, mint szikla a visszhangot. Megnémesíteni annyira a szívét, hogy Isten íránt való szeretetből még a rosszért is jót adjon vissza, ez a nagylelkek sajátossága.

Háromféle vonatkozásban kell a békésnek érvényesülnie: Istennel, felebarátnkkal és önmagunkkal. De mind a

háromnak egy az alapja: az Isten szeretete!

Béke Istennel.

A boldogságot adó békének Istentől kell származnia. Ő ennek is, minden jónak forrása. Adományait hűségesek gyermekeinek, hűségesek mértéke szerint adja. A bűnöst bajokkal sújtja, lelkiismereti furdalásokkal zaklatja, hogy magához visszavezesse. A legszánalmasabb annak a bűnösnek állapota, akit már itt a földön nem sanyargat az Úr keze. A megátalkodottságnak siralmas következménye... „Nincs békéje a gonoszoknak,” mondja az Írás. Vagy ha van, az alvó lelkiismeret békéje az. A legszomorúbb sors.

A békesség első és legfontosabb kelte az Isten szeretete. És mivel Istent az szereti, ki parancsait megtartja, azért így is mondhatom: a békesség alapja az Isten parancsainak megtartása. „Ha engem szerettek, parancsaimat tartásátok meg.” (János 14, 15.)

Ez a békesség kezdete. Nagyobb foka, boldogítóbb ereje a szeretet növekedéséből származik. Ahogy nő a lélekben a kegyelem, úgy fokozódik a békesség. (A lelki harcokról és megpróbáltatásokról, miket Isten tökéletesebb megtisztítás céljából a lélekre bocsájt, most nem tartom célszerűnek írni. De lehetséges, hogy még majd arra is sor kerül...)

„Nagy békesség azoknak, kik szeretik törvényedet.” (118 Zsolt.) Érzik a tiszta lelkiismereten keresztül, hogy szeretik az Istent, és boldogan tudják, hogy az Isten is szereti őket. Mámoros gyönyörűséggel mondhatják a Zsoltárossal: „Ménél edesebb nekem a te törvényed, Uram.” (118 Zsolt.) És: „Jobb nekem a te ajkad törvénye az arany és ezüst ezereinél.” (U. o.) Ez az a kincs, mit a rozsdá és moly meg nem emészt, a tolvajok ki nem assanak. A mulandóságban az örök értékek.

Egy jámbor író, Ferrero, írja: ha pokhálon lebegnél, nem félnék, ha a végét Jézus kezében tudnám. Ha szakadna se izgulnék, bizton feltartana estemben, mert én akarattal nem szakítanám el... Ilyen nyugodt és békés az, aki Isten parancsait pontosan megtartja. „Dicsőség, tisztesség és béke mindenki-nek, ki jót cselekszik.” (Róm. 2, 10.)

Csak egy dologtól fél Isten hűségesek gyermeke, a büntől. De ettől azután igazán fél. Jobban, mint a tűztől, a mérges kigyótól.

Szent Paszkál életében olvastam, hogy még mint bojtárgyerek nagyon ügyelt arra, hogy állatai másnak kárt ne tegyenek. Társai csufolták, hogy hiszen senki sem tudja meg, Isten tiltja, — mondta ő — és ez nekem elég... Gazdája egyszer ráehezett a szomszéd szőlőjére. Hozz nekem, parancsolta. Nem tehetem, mert a másé, így Paszkál. Megverlek, fenyegette tovább. Azt teheti, akár agyon is üthet, de én Isten parancsát meg nem szegem, adta vissza a szót bátran Paszkál.

Ez az a lelkület, mely Istennel teljes és zavartalan békében él.

Hűségesek a parancsok megtartásában, állhatatos az erények gyakorlásában. Egytől fél: a büntől, Isten megsértésétől...

SZENT LÁSZLÓ-BÚCSÚ SZENT-KÚTON. A haretteken küzdő katonáink Védőszentjének, Szent Lászlónak 900. születésnapját ünnepeljük ebben az évben. A kegyhely igazgatósága nagy bekezerándoklatot rendez jún. 28-án a Szent László-forrásokhoz, ahol oly sok esoda történt már. Minden magyar harmadikrendi ott legyen, hogy együtt könyörögjünk haretteken küzdő katonáinkért és edes Hazánkért a Magyarok Nagyszonyához és Szent László királyunkhoz!

KÖNYVSÁTRUNK MÖGÜL...

Lázás készülődés, várakozó reménykedés előzte meg. Számtalan terv, ezer gondolat aggodalmas szeretettel egyengeti a ferences könyv útját a könyvnapjaitól. Szerkesztő kiadónk mozgósít nyomdát, írókat, mindenkit. A nyomda zakatoló hengere ezerszámra, szinte szünet nélkül ontja a könyvbe, füzetbe kívánczó íveket. Túl jutunk az első akadályon. Van már hely, engedély. Áll a sátor, és dédelgetett álmaink végre

Márton Lajos autogrammot adott könyvsátrunknál.

teljesül. Az első ferences könyvnap! Pest-Buda nyugsgó, mozgalmos utcáin izléses sátrak hirdetik: itt a Magyar Barát.

Munkába, hivatalukba siető emberek kíváncsi csodálkozással nézik a muskátlis oszlopfőn az írást. Őszesenéző arcukon látszik, újság számokra a sátor tövén sürgölődő, hívakodó barát. Egyenlőre az esőre álló, borús-szeles idő kissé lehűti izgalunkat. Ám rövidesen körülveszik, forgatják a polcon gazdagon sorakozó, legújabb ferences műveket. Mint ha valami jólesően meleg órom lopakodna erre fázós, szorongó arcunkra. Már vevő is akadt. Megkönnyebbülő érzéssel lélekezünk fel. Utána szinte megállás nélkül nagy a forgalom a sátor körül. Most már tudjuk, érdemes volt.

Gondolatban visszapergetjük a megelőző napok, hetek álmatlan gondját, aggodalmát. Hány-szor folyvást bennünk számíthat-e érdeklődésre, komoly figyelemre a most felsorakozó ferences irodalom. Álltam majd a versenyt magyar irodalmunknak ez a napfényre bujt hajtása? A feleletet megkaptuk. Nem folythatjuk el magunkban a tolakodó érzést: vagyunk! Magyar olvasóközönségünk

legkülönbözőbb rétegeinek érdeklődése meleg kézszorítás, komoly biztatás számunkra. Itt vagyunk, és tudomást vesznek rólunk.

Tarka változatban vonul fel a sátrak előtt a könyv sokezer szerelmese. Simogatják, becézetik tekintetükkel a kínálkozó könyvek sorait. Legtöbbjének szíve-vágya alig áll arányban zsebével, mégsem mehet tovább üres kézzel. Iskolásgyermekek csoportját komoly, tudósképu urak, betűszomjas hölgyek változtatják. Mindenki talál neki megfelelőt, kis izelítőt abból a sugárzó szellemből, amely a hétszázéves ferences forrásból fakad.

Kétkedő, fűrészszó szemmel közelít valaki. Szemmelátható fölényével mintha előre jelezni akarná, hogy mi alig adhatunk sokat vagy újat irodalmi remekeken túlfinomult, könyves izlésének. Bizakodón, lopva lessük a a hatást. Szeme megakad a Ferences Himnuszok kötetén. Forgatja, méregeti, arca egyre jobban fölénged merevségéből, és félszegen pirulva teszi le a könyv árát a testvér elé.

Érdeklődéssel nézegeti az egyik

szemüveges úr a sátor változatos „anyagát.” Csipeget, kutatgat, keresi a megfelelőt és hamarosan megtalálja. A Lelkiélet mestereiből kiválaszt kettőt és ferences köszöntéssel távozik. Alig tíz lépés után visszajön és bizalmas hangon közli, hogy ő más-vallású, de Szent Ferenc negyedik rendjéhez tartozik. Azokhoz, akik csodálják és őszintén tisztelik a mosolygó szentet, s bár meggyőződésük szerint nem katolikusok, mégis igézetében tartja őket nemesen egyszerű, őszintén emberi alakja.

Így indul el a ferences könyv első hódító útjára. A rohanó, és háborús hangulatban bizonytalanul tapogató világban fényes sugárkétvet szór a belőle áradó nemes szellem. Hétszázéve ontja-árasztja önzetlenül gazdag kincseit, hogy szebb legyen a föld, mosolygóbb az emberarc. Ez a szellem most útát tört a magyar életbe is, szót kért és kapott abban a forrongó, alakuló szellemi világban, amely büszkén mondja magáról, hogy magyar jövőt épít!

P. Katona Jusztián, O. F. M.

Hálát adok Neked, Istenem, hogy teremtettél!

Hálát adok Neked, Istenem, hogy teremtettél!

Igy imádkozott Szent Klára a halálos ágyon,

Ahol huszonegy ére jekidit már betegem,

Lelkéből szállt a háláimnak,

Mint Szent Ferenc Naphimnusa...

O, mióta Ferenc testvér Umbria mezőin jár,

Forróbb az ima ott és nagyobb a béke,

Ezért ment Ferenc testvér után Chiara Scifi,

A patricius leánya:

Elhagyott mindent Istenért,

S azért, ki őt Isten felé vezette:

Szent Ferencért,

S Szent Ferenc elhagya őt az Istenért,

Es Klára mégis így imádkozik most:

Hálát adok Neked, Istenem!

O, Klára, Isten dicsőséges szentje,

Te győzedelmes,

Aki oda tudtad adni az Istennek: azt,

Akiben sohasem esélődött,

S együtt szállt lelked vele az Isten felé:

Mikor az életem sötét volt és szomorú,

S meg akartam halni, hogy ne kelljen szenvednem tovább,

Botránkoztam nekem az imád!

De tudtam alkor, hogy addig kell élnem,

Amíg megértlek,

S amíg együtt tudok tohaszkodni veled!

Hálát adok Neked, Istenem, hogy teremtettél!

Azóta jártam sok sötét éjszakában,

Sokat szenvedtem,

Sokban esélődtem, és sok mindent elvesztettem

Most egyedül ragok, és elhagyatott,

S mégis a lélekem ma így tohaszkodik

Istenem, hálát adok Neked érte, hogy megteremtettél,

Hogy láthatom áldott kezed munkáját a földön!

Hálát adok érte, hogy elrettel tolem mindent,

Hogy senkim sohas és semmim ezen a földön,

S a szívem már csodál csak a Tiéd:

Szabadon, boldogan szárnyal Feléd!

Boros Vilma.

Beszédes képek

Irtá: Dr. Monostory Elekné

Megmutatkozék pedig ekképen.

(Ján. 21. 1.)

Sokféleképen látták Jézust tanítványai. Látták a *ronzó* Jézust, mikor hívta őket. Látták a méltóságteljes *Csodatevőt*, pl. Jairus leánya mellett. Látták a *Bölcsét* tanítani. A *Jóságot* megbocsátani még Magdolnának is. Látták a *Szenredőt*, kereszttel terheltén.

Többféleképen mutatkozék a tanítványok előtt Jézus. De a különböző jelenetekben mindig egy volt embertvő, emberthívő szeretete. Mindig Ő járt az ember nyomában, hogy megismertesse szeretetét.

Feltámadása után is többször kereste tanítványait. Egyik látogatása különösképen jellemző rá. Eképen mutatkozék meg:

Péter néhány társával halászott. Egész éjjel, semmit se fogtak. *Midőn pedig már megvirradt, Jézus a parton állta, ámde nem ismerték meg.* (Ján. 21, 4.)

— Fiaim, nincs valami ennivalótok? — kérdezte Jézus.

— Nincs.

Tudta ezt Jézus előre is. De azt akarta, hogy a tanítványok saját maguk ismerjék el semmiségüket. Hadd vallják be, hogy nélkülük még halászni sem tudnak.

S akkor parancsára, a hajó jobb oldalán vetették ki a hálót, és 153 nagy halat fogtak.

Szent Jánosnak megdobbant a szíve:

— Az Úr az. (Bőkezűségéről ismerte fel.)

Amint Simon Péter ezt meghallotta, azonnal a tengerbe ereszkedett, hogy elsőnek érjen az Úrhoz.

Jézus ma is a lelkek nyomában jár. Megáll a parton: a szív ajtajában. (Kép.) De nem erőszakoskodik, csak érdeklődve megkérdezi:

— Nincs valami eleségtek a lelkek számára?

— Semmink sincs. Nélkülöd minden jóra képtelenek vagyunk. Kegyelmed nélkül éhezünk.

Ahol ezt bevallják, ott megmutatkozék Jézus bőkezűségében. A lélek akkor egyre-másra fogja a jóságot, a szeretetet, az áldozatosság halacskaít. Nem is érti, hogy lehet ez. Mennyit fáradt még előbb egyedül, és semmire sem ment.

S akkor egy hajnalodó pillanatban minden kivilágosodik:

— Az Úr az! Ő cselekszik a lélekben. Nélkülük mindenre alkalmatlan az ember.

Azután nincs más hátra, mint Péterként örömmel Jézus elé futni.

A kövek fognak kiáltani.

(Luk. 19, 40.)

Vajjon elvárja-e Jézus, látogatásakor örömmel szaladjunk hozzá?

Ó, egy szükre szabott emberi szív

is várja a szíves fogadtatást. A vendéglátó mogorva, mosolytalan arca csaknem zárt ajtót jelent a látogató számára. Nem igen megyünk oda másodszer is, ahol először kellettlenül fogadtak.

Jézus is várja hát, hogy örömmel táruljon szívünk ajtaja, ha Ő jön. Az apostolok virágvasárnapjára örvendezését nagyon helyeselte.

Íme, így olvasunk a történetről az evangéliumban:

A tanítványok egy számarvemhére vetvén ruháikat, fölültek Jézus. Amint pedig elindult, az útra teríték ruháikat. Mikor már közel volt az Olajjék hegyének lejtőjéhez, elkezdé a tanítványok egész serege ÖRVENDEZVE, nagy szóval dicsérni az Istent, mondván: Áldott, ki az Úr nevében jön. (Luk. 19, 37.)

A farizeusok megbotránkoztak ezen a viselkedésen.

— Mester! Fedd meg tanítványaidat!

— *Mondom nektek, — felelé Jézus, — hogyha ezek hallgatnak, a kövek fognak kiáltani.* (Luk. 19, 40.)

A Szűz Anyából bizony kibuggyant az öröm Gabriel, illetőleg Jézus látogatása után. A Magnificat a világ legszebb szavakba foglalt öröme. És pedig azért olyan szép, mert alázatos lélekből fakadt. Ha saját személyének a dicsőítésére fordította volna örömét, (ezt el sem képzelhetjük róla) nyomtalanul felperzselt volna azt a hiúság. Ő azonban Isten szolgáló leányaként élte át élményét, azért áldotta érte az Urat.

Kicsiségek nagy öröme.

Szűz Anyát kiválasztotta az Isten. Kiválasztott volt az öröme is. Az apostolok láthatták Jézust. Többször

megmutatkozék nekik testi valóságban. Volt okuk az öröme. De nekünk van-e? Hétköznapi, szürke életünkben találunk-e még egy kis fényt? Vagy talán a mai élet nem is rejteget örömeket?

A mai gyermek is benne él a mai életben. (Sokkal jobban, mint kelle-ne. Mennyit ért már is a felnőttek dolgaiból: gázmaszk, óvóhely). Mégis tud örülni.

Titka: érzi kicsiségét. Azért mindent örömmel fogad. Apróságokkal is megelégszik.

A napokban a padlásunkról lekerült néhány lim-lom. A kis fiam fedezett köztük egy szétesett játékautóbuszt. Valamikor karácsonyra kapta, s hamarosan tönkretette. Most, hogy újra találkozott a kedves játékkal, alig birt magával örömeiben. Szöveget, kalapácsot keresett. Azután magafaragta szöveget és dallamot dudorászva látott munkához. A rögtönzött ének ilyenfélekép hangzott.

— Gyere, Jézuska, gyere! Javitsuk ki, amit karácsonyra hoztál nekem, s amit én elrontottam.

Úgy tünik fel nekem, hogy ez a kis eset feltűnően hasonlít egy jó gyónás élményéhez. — Jézus hoz nekünk valamit: alkalmat a jóra. Elrontjuk: bűnt kovácsolunk belőle. Egyszer... életünk sok lim-loma közt rákaudunk. S akkor elkap bennünket a láz: kijavítani, jóvátenni.

— Jöjj, Jézus! — mondjuk lelkesülten. — építsük újjá, amit leromboltunk.

Ó, ma is van öröm! Főleg a lelki életben. Mert Jézus sokszor megjelenik a lelkek ajtajában. Szívesen megmutatkozék a kicsinyeknek.

✠ GRÓF ZICHY GYULA

A ferencesek nemcsak azt az Érseket gyászolják benne, aki a ferences Tomori Pál utódja volt, s ezért szívükhöz oly közel állt, hanem gyászolják azért is, mert Rendjük egy mélyen együttérző, ferencesen egyszerű tagja volt. A kalocsai Érsek büszkén vallotta magát a nagy Ferences Család Harmadik ágához tartozónak. Az assziszt Szent nemes egyszerűségét, halk finomságát sugározta környezetére.

1871-ben született a fehérmegyei Nagylónyon. Pappászentelték 1895-ben. 1905-ben szentelte püspökké X. Pius, majd 1924-ben XI. Pius kalocsai érsekké nevezte ki. A nehéz időkben a megcsontított egyházmegyéért mély bölcseséggel, atyai jósággal kormányozta. Csendes, bensőséges munkájáról beszél a sok új templom, iskola, szociális intézmény, kultúrház, egyesület. Katolikus Akciósmegszervezés.

Az ősi magyar sarj, a Tomori-utód. Szent Ferenc nagy fia hazatért. Zárjuk testvéri imáinkba szeretett Főpapunkat, nagy Testvérünket és Atyánkat.

Amire kevesen gondolnak.

A középkorban igen sokan törték azon a fejüket, hogy valami módon, kémiai úton, vagy bírós szerekek csinalhassanak aranyat.

A lelki aranyesimálásnak egyetlen módja, ha cselekedeteinket jó szándékkal végezzük. Ezt az egyszerű művészetet mindenki megtanulhatja. Nem kell hozzá semmi tőkebefektetés. Ehhez az aranyesimáláshoz semmi más nem szükséges, csupán a mindennapi életünk apró kötelességei, cselekedetei. Ezek lesznek a tőke, ebből szerezhetjük meg a mennyország megrásárlásához szükséges aranyralutát. Szent Anzelm ezt így fejezi ki: Minden, ha még oly hitvány, egyszerű, közönséges cselekedetünket, munkánkat, Isten szeretetéből — jó szándékkal — végezzük! Ezek a cselekedetek, munkák egyszerre aranyosok, sőt istenesek lesznek.

Sokan azt kérdezik, hogyan lehet szent az ember. Egyszerűen úgy, hogy minden munkánkat, kötelességünket, amit a mindennapi életben végeznünk kell, jó szándékkal tesszük. Ez a szent élet. Ez lesz a mennyországra az érdem, a kincs, mellyel az eget megrásárolhatjuk. Ha mindennapi dolgunkat megszenteljük, akkor a mindennapi dolgok önkéntelenül munkát is megszentelnek, mert jó szándékkal végezni valamit azt jelenti, hogy Isten dicsőségére, Isten szeretetéből tesszük valamit. Ez a nyitja és magyarázata annak, hogyan szentelik meg az embert mindennapos cselekedetei. Lehetetlen valamit jó szándékkal, Isten dicsőségére végeznünk, a nélkül, hogy azt ne a legkövetesebben végezzük, mert különben rosszabbak vagyunk Káinnál, aki szintén áldozatot mutatott be Istennek, de nem köteleles és szép bü-

zát, hanem ocsút áldozott fel. Természetes, hogy az Istennek nem ajánlhatjuk fel azt, ami bűn, vagy bűnös. Így, ha mindent fel akarunk ajánlani Istennek, kénytelenek leszünk mindent jó szándékkal végez-

Jöjjön el a Te országod!

ni... akkor megtanuljuk a rút bűn elhagyását, mert ezt nem adhatjuk oda Istennek. Így lettek a szentek szentekké, így lehetünk mi is azokka.

Ne mondja senki, hogy nincs olyan dolga, amit felajánlhatna a jó Isten-

nek, mert mindannyiunknak megrán az apró-cseprő mindennapi kötelessége. Minden érdemmé, erénnyé változik, ha Isten dicsőségére végezzük. Vegyük csak például a mindennapi takarítást, a főzést vagy a gyermekek gondozását! Mennyi apró kötelesség és ezt mind-mind felajánlhatjuk Istennek. Igen sok haszon származhatik ebből. Nemesak azért, mert érdemet szerezhetünk a mennyország számára, hanem mindent Istenért végzünk, hanem megtanuljuk munkánkat tökéletesen, szépen, Istennek tetsző módon végezni. Az Isten is örömet találja így bennünk és hittőlük el, az embereknél is ez fog tettenni.

Ha az emberek megtanulnák, hogy mindent jó szándékkal tegyünk, mennyirel több volna a megbízható ember, mennyirel több értékcs munkása volna ennek az országnak, mennyirel több eredményt tudnának felmutatni az emberek minden munkabeosztásukban.

Kezdjük el, Testvéreim, még ma ezzel az elhatározással a napot! Ajánljuk már kora reggel minden munkánkat az Istennek. Tapasztalhatjuk, mennyirel több öröm, vidámság, megelégedés lesz életünkben! Az így végzett munka imára magasztosul. Így teljesítjük az Úr parancsát: Szükséges mindenkor mádkörni és soha még nem szűnni! Így felelünk meg az Apostol telhírásának: akár esztek, akár iszotok, mindent Isten dicsőségére tegyetek! Így ránk Naam Szent Geragely szent minden cselekedetünk öröme.

Hosszú szándékkal kezdtem ezt a kis írásommal, remélem meg azokkal, akik olvasnak az Isten dicsőségéért való áldozat megajánlását!

P. Jaczka Juvénál, O. F. M.

FERENCES SZEMMEL

XII. Piusz pápa öszentsége püspökökkel való szentelésének évfordulóján a Ferenc-rend egyetemes főnöke is küldött levelet a Szentatyához. Köszöntő beszédében abból az alkalomból is üdvözölte a pápát, hogy ép negyven éve ültözött szentatyánk Szent Ferenc Harmadik Rendjébe. Ezt az ünnepi alkalmat mi is örömmel iktatjuk legszebb emlékeink közé. Minden magyar terciárius büszkén hordja azt a szent ruhát, amelynek fegyelmében az emberiség legnagyobbjai szolgálják Istent. XII. Piusz pápa alázattal vallja, hogy Isten kiváló kegyelmének tartja terciárius voltát: ép abban az időben dolgozik a béke és a szeretet szellemének diadalaért, amikor az emberiség a legjobban rászorul. Imádkozunk, Testvérek, hogy Szentséges Atyánk sikerrel valósíthassa meg mindannyiunknak ezt a szent vágyát: fonja egybe a háborús ellenfelek jobbját, s teremtsen meg az igazságos békét, szüntesse meg

az ártatlan vérontást, vegye le rólunk a nyomort és az inset. Imádkozunk el naponta azt a fölséges imádságot, amelyet a Szentatya mondott jubileumán, s amelyet a Magyar Barát jelen számában mi is közlünk.

Ujdonsággal leptük meg az idei magyar könyvnapot. Ket sátorban állítottuk ki kiadványainkat. Mondhatjuk, sikerrel. A lelki élet melysége sokkal jobban érdekli az embert ma, mint talán bármikor. Európai kulturánk ellen egyre hangosabban halljuk a vadat: tulajdonságosan elmeletív tettük műveltségünket: föbbre becsüljük a gondolat ragyogását, mint az élet melegjét, a szellemi élet fokmérője a tudás, a képzettség, s nem az elmélyedés, a bensőség, a magunkbanézés. A keresztény lelki irodalomnak alig néhány klasszikusa ismeretes a magyar közönség előtt. Így érthető, hogy az európai lelki élettel amugy is ele-

gedetlen, de lelkesre törekvő ember könnyen kap az ázsiai vallások termékei után, s szívesebben keresi vallási igényeinek kielégését a pozitív vallási törvényektől eltérő keleti vallásbűncseleltben, mint a keresztény vallás gyakorlatáiban és misztikai tavlatáiban. A könyvnap a legtöbb látogatót csak véletlenül sodorta sátrunk elé. Propagandánk nem volt. S mégis komoly sikert arattunk lelki könyveinkkel. Szent Bonaventura írásai több, mint ezer példányban keltek el. Ezzel Szent Bonaventura és a ferences misztika bevonult a magyar értelmiség lelki nevelésének műhelyébe! Ha hozzávesszük, hogy fel even belül 8000 példány kelt el kiadóhivatalunkban Szent Bonaventura műveiből, a ferences könyvkiadó egészen új feladatra figyelnek fel. Szent Ferenc szelleme ebben a vonatkozásban is szomjúsága a ma emberének. Ráitunk áll, mennyire oltjuk vele a száraz lelkéket.

JOHN PECHAM
(† 1292)

Krisztus Testéről

Ave, élő áldozat,
igazság és ösvény,
kiben minden áldozat
újul, tünezdéven,
Atyaistent általad
éri örökös fény,
épted egyházadat
magad dicső testén.

Ave, jóság szigete,
edességek tára,
izes égi csemege
lelkünk vigaszára,
Isten szíve-gyökere
enmagát kínálva,
titkok áldott kenyere,
szeretet oltára!

SZENT PASKÁL

Ismeretlen ferences szerzőtől --

Szent Paskál, fényel harmatos,
sokféle jóban járatos,
száz csoda-jellel illatos,
immár az égen vagy honos.

Kis nyájadat ne hagyd el,
bus könnyeinkre fölfigyelj,
amiktől felünk, üzzed el,
amiket kérünk, hozd közel.

Az egből nekünk készített
szűz lakomához elvezess,
hadd tápláljon a róla vett
megfoghatatlan Szeretet!

Latinból: **P. Szedő Dénes, O. F. M.**

TEPLOSJÁRÁS.

A templom kapuja mindig tárva-nyitva áll mindenki előtt. Ha arra visz az útad s szívesen felülditenéd fáradt lelked, betérhetsz a csöndes falak közé. Leterdelve egy oltár tövébe megkönnyebbülsz egy imádságos szó után. Imára kulesolt kezeiddel önmagad vélt jelentőségét tiprod össze s a feszületre emelt tekinteteden keresztül lehull lelkedről a vak-ság hályoga. Az ég felé szálló gondolataid pedig seprik az útad lelked előtt.

Aldás az agyonhajszolt léleknek Isten olébe hajtani magát. Amikor már zűg a tejed s szédülsz a milliónyi gep

zakatolásától s elcsüggedsz, kifáradsz a számtalan probléma megoldásában, mily jó oda menekülni, ahol megoldva a legnagyobb rejtély s kitarva a legvégső igazság. Ahol mind-egy, hogy ki vagy s merről sodort az élet árja, de önkénytelenül leborulsz a rácsos ablak előtt szégyenedben s megvallod önmagad. A komor falak visszhangozzák a bűnbánat jajsavát s valahonnan egy újj mutatja az utat, hogy merre indulj. Ha bizonytalanul lépkedsz az oszlopok között s nyugtalan tekinteted elsiklik a szentek képei és színes szobrai felett, valami mégis megragad és lekötí figyelmed. Ölelő karjaiból nem ereszt el, csak ha erőszakkal kiteped magad. Ez az isteni áhitat.

Szeretek így járni a templomba. Elfelejtve azt, hogy csak egy jelentéktelen parányi ember vagyok, aki a lét forgatagában, a máról-holnapra élők küzdelmes harcát vívja. Aki az emberi gyarlóság örök vitustáncába szédült. Elfelejttem a korok álnok messiásainak hazug Igéit. A kultúra mezébe öltözött istentelen „magasabb” filozófia tekervényes útvesztőit. — Ilyenkor a szentséges áhitat pilanatában átbolyongok a lélek és szellem hét mennyországán, hogy ezeket megjárva, mindennek végén magamra találjak. Arra a világra, mely az én lelkem s melynek eszményiességét maga az Istenség alkotja.

* * *

Bementem az ódon falak közé. Meghúzódyva egy üres padban, teljesen belemélyedve a csöndbe, átadom magam a körülöttem keringő gondolatoknak. Úgy özőnlenek felém, mint ahogy a folyók árja a mélységbe zúdul s minden cseppje erejével verődik a sziklához. Ezer láthatatlan molekulává zúzva önmagukat szétröppennek, majd visszaesnek ismét s egyesülnek. Aztán tovább törnek lomhán az ismeretlen felé. Így folynak be a gondolatok agyam tekervényes medrébe s onnan zúdulnak lelkem mélységeibe. Ott megremegtetve minden billentyűt, önmagukat milliónyi kristályos gondolattá oszlatják, majd a megértés erejétől egyesítve továbbroppennek a végtelen magasságok felé. A gondolatok tovább keringnek, új lelkeket rezgetnek meg. De valami itt marad utánuk kitorúlhatetlenül bennem: az értelem (a megértés) világossága.

Hinni annyi, mint a lélekkel látni az igazság fényével megvilágított isteni misztériumba. Az értelmes lélek útja a hithez, önmaga által keresett göröngyös és megpróbáltató, sötét barlangfolyosókon vezet. Nemesak hinni kell, mert ez a parancs s mert nehezebb a tagadást megindokolni. Úgy kell hinni, hogy a lélek és a szellem minden villanasából, a tudat és tudatalatti „Én”-ből kifogyhatatlanul törjön fel a hit symphóniájának ezer varázshangja.

Csak az a lélek, mely önmagába tör könyörtelenül s megbolygatja a

rejtett, szunnyadó érzéseket. Szigorú vizsgálatnak veti alá szellemét. Csak az a lélek, mely minden érzést az isteni eszményiességgel s minden gondolatot az isteni igékkel párosít, csak az lesz átitatva a hit balzsamával. Olyan lesz, mint egy ájtatos ünnepi zsoldár, mely bárhol, ha fölzeneg, az egekig száll.

Megindult lélekkel hallgatom a templom csöndjét. Ebben a csöndben régóta rebegnek imákok emberek ezrei. Itt él ebben a csöndben a bűnök és vétkek tengerének meggyónása és bocsánatkérése. Megtört, hányatott lelkek vezeklő kálváriája s számtalan öröm hálaímaja. Elrebegett eskük és fogadalmak bizakodása, könyörgések és kérések reményisége. Milliónyi „Mi Atyánk”... Mind-mind itt szól körülöttem s örökké itt fognak szólni. Én belekiáltom a magam vétkeit, belesírom a magam könyörgéseit irgalomért. Elrebegek a „Mi Atyánk”-om...

A szavak és dalok hangjai hömpölyögnek a feszületek lábainál, fölzállnak a boltzatig. Onnan az értelmük belevész az Istenségbe. Ha a lélek jobban figyel, akkor a hangok kavardóságában kitűnve, tisztán meghallhassa az Igék szövegét. Olyan lágy, mint a pacsirta tavaszi dala. Olyan mély, mint a tenger s úgy gördül a végtelenből a végtelenbe, mint a havasok lavinája. Athömpölyög a templom oszlopai között s úgy hull rád az isteni szó, mint augusztus éjszakáján a tiszta égből a csillagok.

Két könnyesepp pereg le arcomon s koppanva hull a rozoga, kopott fapadra. Oda hull, ahol már számtalan könnyesepp száradt föl. Az öreg száradt fa felissza a könnyeket, ahogy a szentség oltárán az Úr trónusát borító biborra hullva a lelkek könnyei fölítatódnak a vigasztalásban és megbocsájtásban.

Későre jár. Indulok haza. Még egyszer visszanezdek a kapuból egy búcsúpillantásra. Üresen allnak a padok s elhagyatva merednek az oszlopok a mennyezetig. Az oltárok tárt szárnyakkal várják az új jövevények zarándoklását. A mesztelen kőköcskák magukbajejtve őrzik a számtalan lábnyomát s várják a következők lépkeit, hogy koppanásuk visszhangjával üdvözöljék. Az örök mécses, mint az emberiség lángoló szeretetének kioltathatlan fátylaja lobog. A nagy színes ablakon széles sávban ömlik be a napsugár. Átvilágítja egy darabon a szürkeséget. Finom porszemcsék miriárdja táncol benne, mintha a jó Isten szeméből ömlő jóságos fényben táncolna megannyi megújódott lélek.

Megkondul egy kis harang... Imára hívja a hívőket. **Vozáry Magda.**

Megjelent a
Jézus Szíve tisztelete
c. imafüzet
Kapható kiadóhivatalunkban.

"GALAMBÚC" Jfúsági rovat

Rovatvezető: Dr. Monostory Elekné Eger, Vécsey-u. 25.

"Ime a Szív..."

A keresztben haladó Údvizítő utolsó percében is ránk gondolt. Ereje már fogytán, érzi, hogy közeledik feléje a kegyetlen halál. Maga előtt látja a hitetlen emberiséget, minden bűnét, múltját, jövőjét. S végrendelkezik. Nekünk adja saját édesanyját, Akit Ő maga is oly nagyon szeretett. Azt, Aki a legkedvesebb volt előtte, a bunnélkülit.

Miért tette ezt Jézus? Mivel érdemeltük ki jóságát?

Ő felel ezekre a kérdésekre, mikor Alacoque Szent Margitnak ezt mondja: — *Ime a Szív, mely az embereket anyjira szerette!* — Ime a szív, mely emberré tette az Istent; mely végigélt egy nyomorult életet, — emberileg mondva — s elszenvetett egy még nyomorúságosabb keresztalált. Ime a szív, mely értetek odaadta legszentebb Anyját. A szív, mely elküldte a vigasztalást s veletek munkálkodik a világ végezetéig. Ez a szív szeret titeket, nagyon szeret. S mit kap viszonzásul? Káromló szavakat, hitetlen emberek közönyét s bunt mindenfelől. Pedig olyan szerény, olyan alázatos. Nem kér sokat. Csak egy kis szeretetet. — mérhetetlen szeretetért, S ezért olyan hálás: százzoroztat adja vissza.

Ki tudná megérteni a Szent Szív embereket iránti rajongását? Azt a mérhetetlen szeretetet, mely egy pillanattal sem vonakodott elhagyni értünk Anyjának dicsőséges trónját, magáravenni a teremtmény alakját, s értünk életét adni?

Ezt csak az érti meg, aki már térdelt vérző szívvel Jézus Szívének kepe előtt, s itt vigaszra talált; aki egyszer már belekerül a Szent Szív szeretetének búvókörébe. Az tudja igazán, mi ez a Szív nekünk!

Lauly László papnövendék.

KINCSESBÁNYÁNK.

Alig pár napja búcsúztunk el a virágillatos májustól, máris egy újabb, kegyelmekben gazdag hónap hajnalára virradtunk!... Június, Jézus Szívének a hónapja! A felkelő nap aranysugarai csókot lehelnek a nyíló virágkelyhekre, simogatják a harmatos fűszálakat... Csillogásuk gyémántmezővé varázsolja reggelenként a tájat. Mintha valami kincsesbányára akarnának emlékeztetni bennünket. Egyszer, messze, tengeren túl, kis gyermekek fényes kavicsot találtak. Játszadoztak vele. Arra ment egy utazó. Meglátta a fényes kavicsot, és pár fillért megvette. Haza érve, elvitte egy ékszereshez. Az nagy örömmel fordult hozzá:

— Uram, ön gazdag ember. Ez a fényes kavics a világ egyik legnagyobb gyémánt darabja!

E gyémánt lelőhelyén igen szegény emberek laktak. Pedig birtokukban kincs volt. Csak utánna kellett volna nyúlniok, és meggazdagodhattak volna. De nem ismerték.

Közöttünk itt van Jézus Szíve: fénylő gyémánt, a kincsek kincse és minden kegyelmeknek kimeríthetetlen kútforrása. A lelkek meggazdagodhatnak, s nem nyúlnak utána. Pedig az Úr maga kínálja kincseit, midőn Szent Margitnak mondja:

— Isteni Szívem oly szenvedélyesen szereti az embereket, hogy meg akarja őket gazdagítani.

Szeretetének szavakban kristályosodása: tizenkét ígérete. Köztük a legfontosabb a következő:

Szívem mindenható szeretete megadja a végső töredelem kegyelmét mindazok-

nak, akik kilenc egymásután következő hónap első péntekén meggyóznak és megáldoznak. Nem halnak meg kegyelem nélkül, sem a nekik szükséges szentségek fölvétele nélkül.

Tehát, aki elvégzi a nagy kilencedet, a leggazdagabb lesz ezen a világon, mert az övé lesz a mennyország örök ségelevele.

Mily boldog halált remélhetnek azok, akik hittek Jézus boldogító ígéréteiben. Bár nyílnék meg mindenki számára ez a kincsesbánya, és merítenének belőle vigaszt, áldást azok is, akik eddig nem ismerték. Örömet szenvednének vele a szentséges Szívnek.

Jézus Szentséges Szíve! Jöjjön el a Te országod! Uralkodjál minden szívből, és szeretetedben emészd fel őket!

H. Szabó Erzsébet.

Há te bántod az állatot.

En meghúzlak téged.

Másnak is van fájo szíve.

Nemcsak neked. Érted?

Kovács Rózi tan. képző V. o. t.

FATORNYOS KISFALUM XIII. fejezet. Augusztusi üstökösök.

Bognár-nagyapát és Bognár-nagymamát nagyon szeretik a falunkban. Szorgalmas, csendes emberek. Estenkint, különösen vasárnap este, megtelik az udvar és a két padka a házuk előtt. Jönnek a szomszédok beszélgetni.

Amíg ott voltam, gyakran eljöttek a Kovács-keresztpapák is, vagy mi men-

tünk el hozzájuk. A keresztapa végigharcolta a háborút. Sokat tud beszélni. Mi örömmel ültünk ki a ház előtti padra az akáca alá, hogy hallgassuk. A keresztmama a nagypapa leánya, s a keresztapa és a keresztmama szülei: a nagypapák között sohasem volt örökösödési harc...

Nyáron nincs kukoricafosztás vagy fonó, de nyáron is pereg a mese. A keresztapa és a nagypapa ajkáról folyt a szó...

Sokszor a csillagos égboltról beszéltek, és mi néztük az augusztusi üstökös-hullást. Az égbolt ölen egymásután tűntek fel a vakítóbbnál-vakítóbb üstökösök. Megragyogtatták fatornyos templomunk vörösérez keresztjét. Átlobogtak a falunk felett, s nagy fénykaréjban belebukkenceztek az égbolt sötét tengerébe.

Egyszer ilyen üstökös-nézés alkalmával az a gondolatom támadt, hogy augusztusi üstökösök azok a nagy emberek, akik falusi bölésökből emelkedtek a legnagyobb egyházi és világi állásokba. Igen, ezek a faluról jött nagyemberek üstökösök, augusztusi üstökösök a Kárpátok koszorújának és a Duna-Tisza-közének fatornyos kisfalui felett...

Tenger azoknak a száma, akik faluról indultak el a legragyogóbb életpályák felé. Ma is a nemzet színe-virágának egy nagyrésze a faluból kerül ki. Mindezt bizonyítja, hogy az új falu is, tehát nemcsak a régi falu, életképes nemzeti tényező. A nagy nemzettest élő friss sejtje és meleg vérlüktetése, a faj lelkének izmos, értékes része!

A faluról elindult nagy emberek augusztusi üstökösök módjára vissza is térnek szülőfalujuk fölé, hogy hálából és szeretetből fénybe és ragyogásba vonják azt. Arra intenek bennünket, hogy szeressük-szeressük a falut: szentek, államférfiak, költők és hadvezérek szülőföldjét!

Tihanyi Miklósné.

Kedves Bátyó!

Egy nagy tervem kútba fult. De ugyanakkor hatalmas kő esett le a szívemről is. Fuccs. Nem? Az ember sajnálni szokta beteljesületlen terveit. Nekem most mégis örülni kellett.

Szabadságomat t. i. rokonoknál töltöttem. Az új környezet új benyomásokat hozott, és új elhatározások medrért asta ki bennem.

Jártam pl. egy családnál, ahol a papa szívvel-lelékkel kertészkedik. Valóságban babusgatja a virágokat. Meg is lát-szik a kertjén. Fellelkesültem. Hazamegyek, átforgatom, átrendezem a kertünket. Nagyszerű terveim születtek. Muskátlit ide, petúniát oda, stb., stb.

Másnap eljött hozzánk egy kis barát-nök. Gyönyörű kötött ruha volt rajta. Megirigyeltem. Lám, ilyet én is csinál-hatnék. Pamutom van, Pompás! Kötni fogok.

Azután megismerkedtem egy fiatal-emberrel. Szenvédélyes olvasó. Habzsolja a könyveket.

— Olyan sok új könyv van. — magyarázta. — Ha lépest akarok tartani az élettel, gyorsvonati sebességgel kell olvasnom. Egyik könyvet befejezem, már kezdem is a másikat. Robogok az olvasásban, mint ahogy robog az egész életünk. Különben hiányos marad az ismeretem.

Gondolkozás nélkül átvettem ezeket az elveket. Engem is meglepett valami nagy láz: olvasni, olvasni.

Azután többi új ismerősöm hatása alatt elhatároztam, hogy minden nap fogok tornászni, sok verset tanulok meg kívülről, azután egy kis gyorsírás gyakorlása is jó lenne, meg egy kis tenykepezgetés, stb., stb.

De hogy is lesz ennyi mindenre időm meg a varroda mellett? Nyugtalanított a dolog. Újból és újból igazgattam, javítottam a tervet. Egyszerre azt vettem észre, hogy a fejem fölött össze-esapnak a tervbevett munkák hullámai.

Szabadságon voltam, és úgyzólván rabba lettem. Összezsúfolt tervek lázas rajba. Pihenni akartam, és valósággal belefáradtam az új munkábaállítás gond-jaiba. Szabadságom végére csak úgy zú-gott a fejem a sok elhatározástól. A vál-lalt munkák tömege már majd elnyelt. Míg egy aranyos, öreg néni pár derűs szóval és bekés mosolyával szét nem tujta az egész tervet.

Együtt utaztunk. Ő szemorvoshoz ké-szült be a városba.

— Már egyszer mutattam a szemem orvosnak — mondta. Akkor azt kérdez-te, hogy talán idegesség miatt gyengül a látásom. Ránevettem. Előbb azt mondja meg, doktor úr, mi az ideg, milyen az az idegesség. Mert én azt nem ismerem. Pedig 11 gyermeket neveltem fel.

Tiszta kek szeme akkor is békesen nevetett, mikor ezt elmesélte.

Ugy néztem derűs nyugalmát, mint egy muzeumi ritkaságot. Eszrevehette tartam, mert így folytatta:

— Nincs ebben semmi csodálni való. Az én időmben meg nyugodtan éltek az emberek, és nem rohantak úgy, mint ma.

Van egy unokám, — tette hozzá kis vártatva. Mikor szombaton hazajön a havatából, kutyafuttában bekapja az ebédjét, kapkodva kijavítja a harisnyá-ját, azután elrohan, mert várja a barát-nöje. Akkor közösen rohannak tovább. Mert a szórakozásuk se nyugodt. Előbb kötnek egy cseppet (érmelegítőt a ka-tonáknak), azután szaladnak egy másik barát-nőhoz, vagy a moziba, de előbb

még belépnek a cukrászdába egy 10 lé-res fagylicsőt. Este felé meg bekuk-kanának egy késői litániára. A fejük-ben persze ezer tarka gondolat kavargog. — Nem értem, miért kell mindent egy napra zsúfolni. Nem lehetne egyik szombaton egész délután kötni, máskor nyugodtan beülni a moziba, vagy egy jó barát-nőhoz?

— A másik unokám — meggondolt, komoly lányka, — mégis rájöttem, hogy őt is elkapta a rohanási láz. (Dívat ez talán manapság). Egy szabad délután-ján vaskos könyvvel a kezében beült egy karosszékbe. Kis idő múlva látom, hogy a könyv vége felé jár. — Hát te hogy olvasol. — kérdeztem tőle. Csak az elejét, meg a végét, nagymamám. A közepét? Arra nincs idő. A mai ember nem ér rá naphosszat olvasni.

Tudod, Bátyus! Az a néni készült szemorvoshoz, mégis nekem esett le há-lyog a szememről. Kínos lidércnyomástól felszabadultam, egyetlen elhatározás-

**Mi csak menetelünk, szépen fittyet [hányva
Az egész kavargó lángfüstös világra.
Más a mi énekünk, mást penget a [kezünk.
Békességországról énekel a lelkünk.
Kovács Rózi tan. képző V. o. t.**

sul leráztam magamról a túlszűfolt munkatervet.

Azóta nyugodtan végzem a kötelessé-gemet, ahogy a napi élet elem hozza. Szabadidőmben pedig nem gyömoszko-lom bele száz más ember életébe. Csak annyit tervezek, ami az én életem-nek, az én körülményeimnek éppen megfelel.

Ha meg könyvet veszek elő, valóság-gal beleásum magam. Nem bánom, ha hetekig érek a végére. Hagyom, hogy az őrö gondolatai átjárjanak engem is. Az se izgat már, ha nem lesz kisujjamban az egész világródalom. Inkább keveset ismerjek, de alaposan.

Es, — csodálatos, — mióta kapkodok, nem kezdek bele annyi mindenbe, sok-kal több dologra jut időm. Emellett olyan beke zenél bennem, de olyan edes beke, hogy a felet szívessen elkuldenem neked ebben a borítékban.

Szeretettel ölel, hugod

Kató.

POCSI Mária.

II. rész.

Vasárnap este volt. Az azürkék ég-boltra lassan följöttek a csillagok. Ezen a tiszta estén a könnyező szemű nép-tömegeből ezek ajkáról szállt fel az Isten-anya trónjához e szent ének: Szűz Mária, egek gyöngye, add áldásod hi-veidre. S az áldott Szűz áldását adta azokra, akik igazi bűnbánatra hozzá za-rándokoltak. Azokra is, kik tőle távol lévén, hozzá vágytak, pártfogását kér-ték.

En is ott térdeltem az Istenanya, mindnyájunk édesanyja közelében. Sze-líd, megbocsátó, anyai tekintetét maga-mon éreztem. Lelkembem újra és újra ez a varázsos név zengett: Pócsi Mária. Sokáig néztem, alig tudtam levenni szemem könnyes arcáról. Ki tudja, nem az én sok bűnömért hullnak-e könnyei?

Mikor levettem róla tekintetem, ze-mem megakadt az előttem térdelő, test-ben megroskadt emberen. Felismertem benne útitársunkat. A szeme könnyes volt, az ajka halk imát mormolt. Most egy pillanatra eszembe jutott az úton félbeszakított mondat: Őh bárcsak....

Ahogy kijöttünk a templomból, sokáig töprengtem még. Mit is jelenthet ez a félbeszakított mondat? A szállásunkon újra találkoztunk a bácsival. En felve megkérdeztem: Bácsi, tessék nekem el-mondani végig azt a mondatot, amit az úton félbeszakított.

Az ősz ember deres szempillái lassan lecsukódtak, görnyedt háta még jobban meghajolt. Láttam rajta, hogy a lelke nagyon szenved. Bocsanatot akartam kérni, amiért fájdalmat okoztam, de a jó öreg már felelt is.

— Csak annyit, gyermekem: Őh bar-csak hamarabb megtaláltam volna az ide vezető utat.

Nem kérdeztem többet, nem akartam felszakítani a fájó sebeket a jó öreg szívében. Nyugovóra tértünk, de engem messze elkerült az álom.

Papp Margit.

VAGY...

Szeretném, ha sötétzöld színű tengerszem lennék;
s partomon csendesen megpihenve a fáradt turistatömeg, fodraiba vetné minden magánál hordott mocskos szennyet. Szeretném magamhoz vonni a poros falvak kertesterüer, föld-túró vakondjait; s ezek meglátnák bennem emberségük megtisztult kepet. Szeretném, ha sötétzsinu tengerszem lennék; s szeretném, ha esendes vízem végtelen nyugalma megmutatná a jóságos Istent, s nekik beket s áldást hozna. Szeretném, ha sötétzöld színű tengerszem lennék.

Kubik Pál papnov

MA GAZDAG LETTEM...

Ma gazdag lettem:
Ma megfogadtam:
Jesuzé leszek egészen.
Szűzanyám karja
Enyémét tartja,
Reá bízam a lelkem.
Szeretve szenvedni:
Ez hó vágyam!
Szívemben örök lakást vett
Jesuz má nálam.

Homokl Szabó Margit.

Kapistrán-Nyomda, Vác. Műv.: Farkass K.
Printed in Hungary.

LEVÉL EGY VII-ES GIMNAZISTA BARÁTOMHOZ.

Kedves Barátom!

Hallottad már az Amen-kövek legendáját? Ebben szó van egy vak misszionáriusról. Ez városról-városra járt és lángoló lelkesedéssel hirdette az Evangéliumot. Amerre járt, mindenütt a bűnbánat, megtérés virágai nyíltak. Egy kisfiú volt a vezetője.

Egyszer ez a kisfiú egy völgybe vezette. Leültette a kövekre s azt mondta neki, hogy beszéljen, mert óriási tömeg van előtte. Ekkor a pap fölemelkedett s oly ékesszólóan beszélt, hogy még a könny is lecsorgott fehérrszakállán. Befejezésül elmondta az Úr imádságát s mikor befejezte, zúgó lelkesedéssel kiáltottak Amen-t a kövek.

Látod, ez a papi élet. Nem tudhatod, hol és mikor

indítod meg igazán megélt igazságaiddal még a néma köveket is. Hiszen nem te szólalsz meg, hanem az Úr Jézus szól Benned.

Ezt láttad leveleimben. Az Úr Jézus köveket is megszólaltató nagy hatalmát kapod a papszenteléssel. Jövőre már nyolcadikos leszel. Közélebb jutsz céloddhoz. Gondoltál-e már arra: mit adnál Te az Úr Jézusnak azért, amit Ő adott Neked?

Nyári szünidőben gondoldj erre. És majd találkozzunk a következő tanévben ismét. Akkor már arról beszélgetünk, mit adsz Te cserébe az Úr Jézusnak.

Szent Ferenc szeretetével, derűs, tavaszos, papi lelkével köszönt és baráti szeretettel ölel:

P. Hajnal Ágoston, O. F. M.

Címem: Ferences Tartományfőnökség, Budapest, II., Margit-körút 23.

Szivós Donát: SZERELMES VAGY? Budapest. Korda. 1942, 240 lap. Ára: 5.— P.

Az utóbbi időben meglehetősen felkapott, és épen ezért el is sekélyesített ifjúsági irodalomban komoly értéket jelent Szivós Donát könyve. Kevés ember jut olyan közel a diák lelkéhez, mint ő, a paptanár. És ami a legfőbb: szereti ezt a lelket. És ennek a szeretetnek igaza van. Azok a legnagyobbak mindig, akik ezzel a folyton változó, folyton alakuló, mindig más és mindig ugyanazon diák lélekkel törődnek. Lehajolnak hozzá, a szívük melegével melegengetik. Szivós Donát meleg szív és meleg lélek, aki a diákélet lázas és lüktető zajlásán tartja a kezét, és megmutatja nekünk, hogy ez a kis élet is Élet, ez is piheg, ez is szenved, ez is keresi a lélek áldott útjait, melyek célt, tartalmat s megnyugvást jelentenek számára. És ez a szeretet adja a könyv legnagyobb értékét, a közvetlen életmelegséget. Amikor olvassuk, minden szón megérezzük, hogy nem tollragás közben kiagyalt gondolatokat vagy érzéseket kapunk itt, hanem eleven életdarabokat. Problémákat, amelyek élet-problémák, s nem a könyvírás szükségessége termelte ki őket. Nem íróasztal mellett készült vértelen teóriát nyújt, hanem izzig-vérig gyakorlati, az élet anyagját hordja magán. Írója modern pedagógus, aki mély megértéssel közeledik a problémához. Hangja új a magyar ifjúsági lelki irodalomban. Olyan értékes és páratlan pedagógiai tudásról tanúskodó gyakorlati útmutatásokat találunk a könyvben, hogy azok szinte a reveláció erejével hatnak arra a szülőre és nevelőre, aki keresve-keresi a biztos hatású eszközöket, melyekkel a rábizott ifjúság lelkét a szerelem viharában megtarthatja s az isteni kegyelem s a hódolatos Isten- és áldozati életszolgálat teremtő magasába emelheti.

A hamvas diákszerelemtől elindulva végig vezet az ifjúkor szerelmének minden állomásán a lassan ébredező szerelemtől, az első igazi szívdobbanáson, ábrándozáson és szerelmes levélben keresztül a férfikor érett szerelméig, mely élet- és Istenszolgálat. És bátran hirdeti, hogy a diák szerelmének is van hivatása, van célja: előkészíteni a szerelmes szívű nagyfiút a fölséges férfifeladatra, hogy egykor nyugodt lélekkel kopogtathasson a Teremtő Isten emberteremtő műhelyének ajtaján. A

diákszerelem élet- és Istenszolgálat. „Emberek! Ne bántások az én szerelmében is Isten útját járó nagyfiamat... Ne ébresszék fel, mert kijózanodva e szent mámorból, egy gyémántosan csillogó álommal lesz szegényebb!...

De talán ott ragad legjobban magával, amikor a szerelem válságában elétevedt „erkölcsi barbárok” életének mutatja meg sokrétű rajzát, atyai szavakkal figyelmeztetve az erkölcsi kárra és jellem-fogyatkozására, mely az ilyen élet nyomában jár. „Uri lélekkel készülödni az Isten-szolgálatra!”

A könyv közvetlen hangja, egyszerű világos magyarázatai, közelférköznek az olvasó lelkéhez, s az ifjúság megtanulhatja belőle mindazt, ami élete boldogságához, szilárd és értékes felépítéséhez szükséges.

Pár soros ismertetésben nem lehet rámutatni Szivós kiváló könyvének értékeire. Csak annyit mondhatunk róla, hogy az utóbbi időben megjelent egyik legjobb könyvet találja meg benne nemcsak az ifjúság, hanem az ifjúsággal foglalkozó nevelő is.

P. Szalay Emil, O. F. M.

MAGYAR FERENCSEK KÍNA FELÉ... BUDAPESTTŐL—SHANGHAIG. Írta: P. Károlyi Bernát.

Az útleírások legtöbbször száraz tudósítók, adatok csupán. Bernát atya könyve más. A lélek harcára induló lélek, mélytűző magyar szív, s valami egyszerű ferences öröm írta e sorokat. Az utolsó Isten-hozzáad a határon, az örökvárosban, s Assisiben tett látogatások, a tengeri leckék, s a mindentől előtűnő csillag, Kína beszél erről. Mi mindenre kész a lélek a lelkekért. A kínai magyar ferences misszió történelmében a legelső lapokat jelenti P. Károlyi Bernát könyve.

RÓMA. LÁTOGATÁS A MISSZIÓK MŰZEU-MÁBAN. Írta: P. Schrotty Pál, O. F. M.

A világhírű pápai missziós gyűjtemény bemutatására készült ez a kis füzet. A missziós országok bő leírása, számok, adatok, kimutatások sorjában megtalálhatók az egyes fejezetekben. Akit mélyebben is érdekel a világmisszió, hasznos dióhéj-lexikont kap P. Schrotty Pál O. F. M. tartományfőnök eleven, élvezetes írásában.

VILLANÓ FÉNYEK AZ OSERDŐ MELYÉN. E kis kötet írója P. Witte Mihály misszionárius Brazíliában. De lelképásztori, tanári gondja, munkája mellett szorgalmas buvára a természetnek is. Vidám ferences lélekkel a természet nyitott könyvéből olvassgatta ki e sorokat. Paszkál testvér hűséges társa, no meg a sakálróka, a Paca Luxi és a különös Gamba eleven, élhető világot kölcsönöz a kis füzetnek. A kiállítás címjénél 17 szép fénykép dicséri.

John E. L.: ÚJ UTAK DANTÉHOZ. (Szerző kiadása, Budapest, Sion zárda, Mi asszanyunk útja). Ára 1.90 P.

Aki Dante halhatatlan művét igazán meg akarja érteni, és így lelkében gazdagodni, annak bele kell élnie magát a középkor gondolatvilágába, lelkületébe. A ferences szellem Dantet büszkén vallja rokonának. Ehhez a nagy rokonhoz hoz közelebb, vele barátoktat meg a nagytudású szerző tartalmas műve. Feltebbentti a titkok fátylát, érthetővé teszi a sokszor megfajthetetlennek látszó jelképeket, allegóriákat. Az Isteni Színjáték minden olvasója számára értékes ajándékot adott munkájával a kiváló pap-tudós.

Dr. Ervin Gábor.

Pogány Kázmér: ESTI MESEK. Korda R. T. 1942. 80 l. Ára: 2.— P.

14 szép mesével mutatja be a szülő egy-egy erény jutalmát és egy-egy bűn büntetését. — Esti mesék, nem azért, hogy olvasásuk közben elalszik az ember, hanem, mert a hétköznapi életből, az élet zürzavarából kiemeli a lelket a tiszta eszményvilágba, hogy megnyugodott lélekkel hajthassuk pihenőre gondterhelt fejünket. A gyermekekre pedig éppenséggel nemestítő orvosságként hatnak ezek a mesék.

Simonné: A KIS NAGYNÉNI TÖRTÉNETE. Korda R. T. 1942. 95 l. Ára: 2.50 P.

A szerző egy szép leány-lélek áldozatos életét tárja elénk kis regény alakjában. Tartalma: Egy fiatal német nevelőnő övéi iránti szeretetből idegenben hivatásának áldozata lesz. Tanulsága: Az önzetlen szeretet a legnagyobb áldozatra is képes, és az áldozat jutalma mindig meghozza a maga gyümölcsét. Mindezt élvezetes stílusban és a figyelmet lekötő meseszövevényben mondja el a szerző.

Csávossy Elemér, S. J.: A SZÁZADOK NAGY JELE. Korda R. T. 396 l.

A szerző új hézagpótló művet akar adni e könyvvel, amikor így ír: „Hiányzik ugyanis az összefoglaló, átfogó, a kor színvonalán álló könyv J. Szivéről, mely annak tiszteletét, jelentőségét a kor igényeihez mérten és világvonatkozásban bemutatná. E mondatban sürűsödik a cél. A Jézus Szíve-tisztelet mivoltát, gyakorlását, világraszóló jelentőségét tartalmazza. A tisztelet tárgyát, Jézus Szívet állítja elénk az I. rész a kinyilatkoztatás, szentírás s a liturgia fényében. A II. rész a Jézus Szíve-tisztelet célját s gyakorlását adja. A III. rész megismerteti a tisztelet jelentőségével, hatásaival és gyümölcseivel. Jézus Szíve tiszteletének kiskitája ez a könyv. Nem hiányozhat egy Jézus Szíve-tisztelet könyvtárából sem.

P. Bódog.

PÁLOS FÜZETEK. I. Csepellény György magyar vértanú életé. A fehér barátoknak egy ismeretlen hőse. A XVII. század második felének vértanúja, mikor a protestantizmus térhódítása elé a pálos-barátok is sorompóba álltak. Málhát húzatnak vele, mint valami bárommal; dohányt vágnak a hátán, bal-tával bevagdadják a hátgerincét, de a fehérlelkű fehér barát krisztusi türellemmel szenvedte el a mártíromságot. Erről a magyar névtelenről beszél a tizoldalas kis füzet.

II. A híres Fekete Madonna-kegykép története. A csensztochowai Fekete Madonna eredetét tárja fel ez a kis füzet, amelyet a hagyomány szerint Szent Lukács evangélista festett. Ötszázhatvan év óta a zarándokok százezreit vonzza ez a kegykép a Segítő Edesanyához.

III. Kilenced a pálosok Sziklatemplomának Nagyasszonyához. A csensztochowai Fekete Madonna-kép másolata is a kéréseket megdöbbentő imádságai után egy-egy meglepő imameghallgatást is találhatunk.

IV. Keresztút a Szüzanyával. P. Gyéressy Agostonnak mély átélésre valló, néhány szóval sokat kifejező keresztúti elmélkedései megmutatják, hogyan lehet Máriával a szenvedő Krisztus nyomában járni. A kis füzetet a budapesti pálos kolostor stáció-kepeinek fényképe ékíti. A szent keresztutat kedvelő hívek kitűnő segítsége.

— P. Hldefonz. —

A KIS JOSÉ SZEME. KONSTANTINÁPOLYI MOZAIK... Írta: P. Schrotty Pál.

Konstantinápoly régi keresztény, s új mohamedán világának apró jellemzőkeit gyűjtötte össze P. Schrotty Pál, tartományfőnök atya. Apró riportok fényében felragyog „a világ kapuja”, és egy ártatlan gyermek világa, a kis José

szeme. A Szent Bölcsesség temploma, a Nagy Bazár, a Nagyságos Fejedelem sirja, a rózsák szigete, a szomorú emlélkü Héttorony új életre kel P. Paolo emléksorain. S az olvasó szemében is fényre fény derül a multból a jelenre a kis José csillogó szemén keresztül.

Zaymus Gyula: EGETJÁRO KIRÁLY-LEÁNY. Legendák. III. kiadás. Bp. 1942. Korda. 104 lap. Ára: 2.60 P.

A csodálatos királylány, Margit jön felénk 700 év messzeségéből legendáról-legendára Zaymus könyvében. Friss, eleven képek arról, aki „rózsaszínű felhő volt, harmatcsepp a virágok kelyhén. Eji dal az örökmeccs előtt, csemetyű a ministráns kezében, színes madár a harcra menő vitézek pajzsán és hűvös szellő a haldokló magyar lázas homlokán.” (6. lap.)

Ferencz Zoltán, O. F. M.

Henry Morice: HIMNUSZT DALOL A TERMÉSZET címen jelent meg a francia aszkétikus író kis munkája a „Szalézi Művek” kiadásában. Fordítója Nagy László, aki előszavában röviden hozza a könyv tartalmát és célját.

A könyvben az író azt mutatja meg, hogy miképpen lehet párbeszéd formában megismertetni a gyermekkel a vallás igazságait. — Ennek a formának művészi alkalmazásával már az ókori Irodalomban is találkozunk, ahol a bölcséleti igazságok fejtegetésére használták (pl. Platon Párbeszédei). A mélyebb vallási igazságok közvetítésére is nagyon alkalmas alak, különösen gyermekek részére.

A műben a pap, mint nevelő beszélget növendékével. Bejárják a mezei utakat, a virágos rétet, bejárják a város utcáit és betérnek a templomba. A pap így beszélgetve rámutat arra, hogy az Úr Jézus állandóan velünk van, köztünk él. „Valahányszor az Urangyalára harangoznak, a testté lett Ige titkára gondolkodnak” (69 l.). Ilyen beszélgetések után rá-

jön a gyermek, hogy „az emberré lett Isten mosolya megvilágította szentély ez a világ” (31 l.), amelyet az emberek észre sem vesznek. Lassan-lassan rávezeti a gyermeket arra, hogy Jézus a mintakép, az eszmény, aki szerint az emberek magukat alakítsák. Legfőbb célja az, hogy mindig Istenre irányítsa a gyermek gondolatvilágát és egyre újabb és újabb vallási igazságokat ismertessen meg.

A 171 oldalra terjedő könyv nagyon értékes lelki olvasmány.

Virágh Gusztáv.

Bíró Ferenc S. J.: HASONLÓ AKAROK LENNI HOZZÁ!

A könyvecske az egyházi művészetben használatos Jézus Szíve-ábrázolást magyarázza meg és az egyes elemek magyarázatával segíti az olvasókat a tökéletes élet felé. Igazán nélkülözhetetlen könyv a Jézus Szíve-tisztelők számára. Korda kiadás. 37 lap.

ADOMÁNYOK A GYÖNGYÖSI FÁJDALMAS SZÜZANYA ÚJ KEGYOLTÁRA JAVÁRA: Ipolynyéki hívek 107.30, Tiszafüredi hívek 50.63, Szent Ferenc III. Rendje, Egyek 26.30, Tarnaméri hívek 27.50, Tiszánai hívek 24.—, Szt. Ferenc III. Rendje, Bánszállás 58.10, Feketeszéll hívek 54.16, N. J. gyűjtése, Jászberény 37.30, Egyházasgergei hívek 63.—, Galgahévízi hívek 56.60, Fellalusi hívek 28.20, Rímóc hívek 53.60, Hollókői hívek 37.50, Sztel hívek 72.40, Csányi hívek 57.—, Tósszeg hívek 83.80, Hévmagyarádi hívek 32.50, Sósartyáni hívek 34.—, Sisa Ferike gyűjtése 16.20, N. N. Csongrád 9.50, L. J. Kiskülföldi-egyháza 16.—, Szt. Ferenc III. Rendje, Szurdokpüspöki 18.—, Galabocsi hívek 12.54, Plébánia Hivatal, Vámosgyörk 5.—, Szent Ferenc III. Rendje, Adács 50.—, Ceglédi hívek 27.—, Pöstyéni hívek 21.50 P. A gyöngyösi Fájdalmas Szüzanya jutalmazza meg mindazokat, akik újjáépülő szentélyét és új kegyoltrát építeni segítik.

Írógép!

Számológép!

Szorzó és

összeadógép!

Kölcsönzés, vétel, csere, eladás.

Nagy raktár új és újjáépített gépekből

Vajda Zoltán József

cégnél.

Kispest, Klapka-u. 3/a.

Telefon: 142—103.

†
HALOTTAINK:

Gróf Zichy Gyula, kalocsai érsek
Fajcsik János, Ipolyvarbó,
Benyák János, Szabadka,
Szántó Kálmánné, Siklós,
Komlósi Antal, Mohács.
Nyugodjanak békében!

Azokért az elhunyt előfizetőinkért, akiknek elköltözéséről értesülünk, egy-egy szentmisét mondatunk. Ezenkívül minden hónapban egy szentmisét mondatunk önmaguk elhunyt előfizetőinkért és előfizetőink elhunyt hozzátartozóiért!

LELKI SZÖVETSÉGET

kötünk kedves előfizetőtestvéreinkkel. Imádkozni akarunk értük, hogy tanítsunk fogjon a lelkünkön. Imádkozni akarunk lelki és testi javukért. Testvériségbe akarjuk fogni olvasótáborunkat: egymásért imádkozó és áldozó lelki közösségbe! Ennek a testvériségnek elmélyítése céljából minden hónapban egy szentmisét mondatunk előfizetőinkért és hozzátartozóiért. Az Úr Jézus áldozatának a végtelen kegyelméből egyformán részesedünk mindannyian. Hiszünk, hogy ez a lelki szövetség szorosabbra fűzi kapcsolatunkat a méhetetlen vigasztalásban részesít édes mindannyiunkat!